МІСІОНАР

рік заснування 1897 №2 (148) лютий 2005

Український християнський часопис

БЛАЖЕННИЙ ПРЕПОДОБНОМУЧЕНИК КЛИМЕНТІЙ ШЕПТИЦЬКИЙ, СТУДІЙСЬКОГО УСТАВУ,

молодший брат Слуги Божого Митрополита Андрея Шептицького, народився 17 листопада 1869 р. у Прилбичах Яворівського повіту на Львівщині. У сорокарічному віці вступив до монастиря св. Теодора Студита, покинувши успішну світську кар'єру.

Богословські студії здобував в Інсбруці (Австрія). 28 серпня 1915 р. прийняв Святу Тайну Священства. Тривалий час був ігуменом Унівської лаври, а в 1944 р. став її архимандритом. Під час Другої світової війни надавав притулок переслідуваним євреям.

5 червня 1947 р. його заарештували та засудили до восьми років каторги. Помер 1 травня 1951 р. у в'язниці російського міста Володимир.

Папа Іван Павло II проголосив його блаженним 27 червня 2001 р. у Львові.

ДЕВІЗ ТВОГО ЖИТТЯ – СВЯТА МОЛИТВА

"Мені з душевним спокоєм зустріти
Дай, Боже, все, що принесе цей день,
Навчи мене молитися й терпіти,
Прощати і любити всіх. Амінь".

Девіз твого життя – свята молитва,
Що кожен ранок мовили уста,
Брата Андрія вслід Митрополита
Поніс тягар життєвого хреста.

Світську кар'єру та багатство й славу
Ти проміняв на келію ченця,
Вже в зрілім віці щиро, нелукаво
Тернистого прийняв свого вінця.

Шептицьких дух горів у твоїм серці,
Дух жертви, що осяяв все навкруг.
Це полум'я запалював у серці
Ти свого ближнього серед терпінь й наруг.

В сімдесят дев'ять у тюрму заслали,
Знесиленого, хворого старця,
Тортурам, катуванням піддавали,
Та не зникала усмішка з лиця.

Зумів з душевним спокоєм зустріти
Усе Климентій наш, архимандрит,
Тож нас навчи молитися й терпіти
Як ти в свій час, блаженний наш Студит.

Любов Дівчур

ХРИСТОС НАРОДИВСЯ!

У нас в Україні останні два місяці не було зими, а увесь час панувала весна. Навіть тоді, коли надворі були люті морози, у серцях всіх нас, українців, було тепло. Події на майдані Незалежності в Києві та на площах інших міст та сіл України, названі "помаранчевою революцією", зігріли нас усіх і піднесли на дусі.

Завдяки тривалим і гарячим молитвам мільйонів українців, а також мужньому та дружньому відстоюванні своїх прав, дав Господь нашому народові відважного і здібного лідера – народного Президента Віктора Ющенка. Всі ми переконані, що відтепер і надалі буде можливо встановити справедливий і гідний кожної людини лад.

Однак це залежить і від кожного з нас. Зміни мусять мати тривалий характер і не будуть успішними, якщо їх не підтримає увесь народ, кожен відповідно до своїх сил, здібностей, становища у суспільстві, а що найважливіше – відповідно до свого розуміння, потреб і бажання встановити цей справедливий лад.

Ми свідомі, що завдяки Божій допомозі, мужності і відвазі мільйонів людей, особливо молоді, подолано сили темряви, які причаїлися у нечесних владних та грошолюбних колах. Це власне стало джерелом виправданої надії на краще майбутнє.

Хочемо сподіватися, що чудові приклади солідарності, людяності, ввічливості матимуть тривалий характер. Кожен з нас і надалі намагатиметься дбати про безпеку ближніх, підтримуватиме чистоту довкілля, відмовлятиметься давати і брати хабарі. Всі ці здорові засади, задекларовані Патріаршим Собором УГКЦ ще в 2002 р., були "підтверджені" і введені в практику українським народом упродовж тривалого процесу вибору нового Президента. Всі ми довели, що "знаємо, вміємо і можемо" поступати згідно з цими засадами і просити Господа, щоб нам дав сили у цій благородній справі.

У Святому Писанні Старого Завіту неодноразово підтверджено, що поки народ Божий дотримувався Божого закону і виконував Божу волю, то жив у добробуті й мирі. Хочемо сподіватися і будемо молитися за те, щоб увесь наш український народ вірно дотримувався нашої тисячолітньої християнської традиції та втішався відтепер і назавжди добробутом, миром і щедрим Божим благословенням. Увесь український народ відважно сказав "ні" всьому тому, що не гідне людини, не гідне християнина.

Намагаймося і надалі скеровувати позитивно нашу енергію на рівні як церковного, так і громадського життя, зберігаючи свою релігійну та національну свідомість, утримуючи культурне та освітнє життя на високому рівні.

Нехай наш релігійний гімн "Боже великий, єдиний" відтепер і надалі звучить по всіх усюдах України і збирає усіх українців як на Батьківщині, так і у діаспорі в єдиний могутній християнський народ, який із вдячності Господеві за незалежність та національне усвідомлення постійно дотримуватиметься найвищого закону любові до Бога і ближнього.

о. Йосафат ВОРОТНЯК, ЧСВВ
(на основі листів-звернень Блаженнішого Любомира до духовенства і мирян УГКЦ)

МОЛИТВА ЩОДЕННОГО ПОЖЕРТВУВАННЯ ДЛЯ ЧЛЕНІВ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ

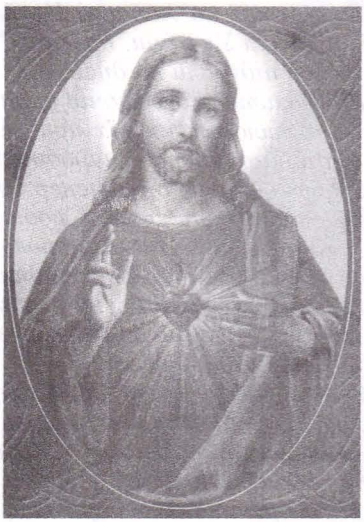

Ось Серце, що так дуже полюбило нас...

О, Божественне Серце Ісуса! У злуці з тим наміром, з яким Ти на землі віддавав славу Богові і тепер щоденно віддаєш у Пресвятій Тайні Євхаристії, жертвую Тобі через Непорочне Серце Пречистої Діви Марії усі свої молитви, справи, слова, думки й витривалість у терпіннях нинішнього дня у винагороду за всі зневаги, образи і кривди, завдані Тобі.

Жертвую їх особливо за Святішого Отця Папу Римського, за святу Церкву, за навернення грішників та в усіх намірах Апостольства молитви, призначених на цей місяць і на сьогоднішній день.

Пресвяті Серця Ісуса і Марії, спомагайте святу Церкву та Україну!

Святий Йосифе, Покровителю і Заступнику приятелів Ісусового Серця, моли Бога за нас!

Святий Архангеле Михаїле, св. Миколаю, св. Володимире, св. Йосафате, Заступники України, моліть Бога за нас!

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ЛЮТИЙ

(Поблагословлені Святішим Отцем)

ЗАГАЛЬНИЙ: ЩОБ ХВОРІ, ПЕРЕДУСІМ УБОГІ, ВТІШАЛИСЯ УВАГОЮ І БУЛИ ЗАБЕЗПЕЧЕНІ МЕДИЧНИМ ОБСЛУГОВУВАННЯМ, ЯКОГО ЗАСЛУГОВУЄ КОЖНА ЛЮДИНА.

Дуже багато людей на світі є хворими, а чимало з них ще й убогі. Нинішнє суспільство, на жаль, докладає небагато зусиль, щоб убогим серед хворих забезпечити гідне медичне обслуговування. Чимало хворих по домах, зокрема тих, які прикуті до ліжка, зазнають зневаги і знущання навіть від своїх найближчих родичів; чимало хворих у шпиталях не отримують у достатній кількості медикаментів, і це пояснюють відсутністю державного фінансування.

Ми, християни, не можемо залишатися байдужими до такого сумного явища, тому повинні проявити солідарність до всіх хворих, і не тільки до наших рідних або сусідів. Крім ліків і відповідної їжі хворим, які очікують з надією на людяність і солідарність, потрібне також тепле людське слово, яким кожен спроможний обдарувати інших.

Ісус Христос сказав: "Був Я хворий і ви Мене відвідали". Не всі серед нас мають змогу відвідати хворих, але всі ми маємо обов'язок

молитися за них. Багато хто з нас може й матеріально допомогти, щоб найубогіші серед хворих могли отримати необхідні медикаменти. Найкраще вчинити як милосердний самарянин з євангельської притчі: пожертвувати якісь кошти для рідні хворого або дати їх медперсоналу, який його обслуговує, з проханням, щоби були вчасно подані ліки.

Лікарі, медперсонал і всі, які доглядають за хворими, нехай намагаються у світлі науки Церкви вбачати у хворих та вбогих Христа, Який не забариться із нагородою за кожну послугу, вчинену з любові: "Все, що ви зробили одному з Моїх найменших, Мені ви вчинили".

Молімося, щоб усі хворі, передусім убогі отримали полегшення терпінь завдяки гідному медичному обслуговуванню.

МІСІЙНИЙ: ЩОБ МІСІОНЕРИ УСВІДОМИЛИ, ЩО ТІЛЬКИ ЧЕРЕЗ ГАРЯЧУ ЛЮБОВ ДО ХРИСТА ВОНИ ЗДАТНІ ЗВІЩАТИ ЄВАНГЕЛІЄ В УСПІШНИЙ І ПЕРЕКОНЛИВИЙ СПОСІБ.

Як відомо, в численних країнах Азії та Африки діє чимало місіонерів і місіонерок як з-поміж духовенства, так і серед мирян. Необхідно, щоб вони ще глибше усвідомили, що найважливішим засобом ширення св. Євангелія не є гарна проповідь чи урочисте богослужіння, а особисте свідчення любові до Христа.

Для того, щоб нехристияни прийняли до своїх сердець віру в Бога в Тройці святій Єдиного, не достатньо вивчити їхню мову і звичаї. Потрібно ще також мати велику терпеливість до місцевого населення, яке іноді важко сприймає Добру Новину, котру звіщає їм св. Церква через своїх місіонерів.

Слід, щоб усі місіонери і місіонерки усвідомили, що слова Ісуса Христа: "Був Я голодний і ви Мене нагодували, був Я хворий і ви відвідали Мене, був Я чужинцем і ви Мене прийняли" – слід якнайкраще виконувати на місійних теренах, і тоді їхня проповідь буде переконливою і успіх святої місії буде великим.

Молімося, щоб місіонери проявляли гарячу любов до усіх людей, яким бажають звіщати Євангеліє і говорити про Бога, Котрий є Любов.

МІСЦЕВИЙ: ЩОБ УКРАЇНСЬКІ ЧЕНЦІ І ЧЕРНИЦІ ВИТРИВАЛИ ДО КІНЦЯ У СВОЄМУ ПОКЛИКАННІ.

Разом із відродженням нашої Греко-Католицької Церкви дуже багато дівчат і хлопців вступили до монастирів, однак, чимало з них, зокрема хлопців, не витримали у монашому покликанні. Цей факт спонукав нас до роздумів і передусім до молитви про витривалість у покликанні до богопосвяченого життя.

Далеко не всі, яких Господь кличе, почули цей поклик. Багато хто з тих, які почули, не здійснили його, переважно через спротив батьків або знайомих. Після вступу до конкретного монашого Чину або Згромадження всі бажаючі посвятити своє життя Богові проходять вступне випробування і вже через два роки складають свої перші монаші обіти. Багато з тих, хто вступив, не дочекався перших обітів, бо сам покинув монастир або йому це порадили зробити настоятелі. Значно болючішим є той факт, що ті, які вже склали перші або навіть і вічні обіти, нерідко покидають монастир.

У ч. 11 за 2004 р. ми писали про молодого Івана Кунцевича, який не збився з дороги богопосвяченого життя, незважаючи на відсутність добрих прикладів у тодішньому Віленському монастирі. Молитвою, постом і добрими ділами він зростав у чеснотах і витривав у цьому

покликанні, в якому пізніше наслідували його численні юнаки. Отож, слід, щоб хлопці і дівчата, які вступили до монастиря, не лише витримали, але стали дуже добрими монахами і монахинями, аби, даючи добрий приклад, могли потягнути за собою цілу армію своїх ровесників.

Нині особливо помітно, що кількість молодих дівчат і хлопців, які вирішили посвятити своє життя Богові у монашому стані, набагато зменшилась. У цю пору розвитку і розквіту нашої Церкви нам потрібна велика кількість монахів і монахинь. Один єпископ якось висловив бажання, щоб у кожному деканаті його єпархії був хоча би один монастир. Це, без сумніву, допомогло би духовному зростові цілої Церкви.

Молімося, щоб усі монахи і монахині глибоко усвідомили, що Господь, Який їх покликав, дасть також їм сили не лише витримати, але і зростати у чеснотливому житті.

ПОКРОВИТЕЛЬ НА ЛЮТИЙ – СВ. МАКАРІЙ, 1.02 (19.01)

Народився в 300 р. у Єгипті. Будучи юнаком, покинув світ і жив у малій келії поблизу села.

У перші роки його самітного життя одна грішна жінка пустила наклеп, що Макарій вчинив над нею насилля. Побожний пустельник терпеливо зносив зневагу і наругу від людей, поклавшись в усьому на Господа. Коли наклепниця не могла розродитися, то призналася, що Макарій невинний. Тоді люди вирішили просити в нього вибачення, але 30-літній Макарій, довідавшись про це, втік у Скитську пустелю в Єгипті.

У 340 р. його було висвячено на священика. Його життя було дуже суворим, а їв тільки раз на тиждень. Він повчав своїх учнів: "Упродовж останніх 20 літ я ніколи не їв, не пив і не спав стільки, скільки потребувало моє тіло".

До Господа Макарій відійшов у 390 р., проживши 60 літ у пустелі, де він був духовним батьком багатьох святих пустельників.

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА БЕРЕЗЕНЬ

ЗАГАЛЬНИЙ: ЩОБ УРЯДИ КОЖНОЇ КРАЇНИ, ПЛАНУЮЧИ І СКЛАДАЮЧИ СВОЇ ПРОГРАМИ РОЗВИТКУ, ЗАВЖДИ ПАМ'ЯТАЛИ ПРО БІДНИХ, ВІДКИНЕНИХ І ПЕРЕСЛІДУВАНИХ.

МІСІЙНИЙ: ЩОБ КОЖНА ПОМІСНА ЦЕРКВА УСВІДОМИЛА НЕОБХІДНІСТЬ І НЕВІДКЛАДНІСТЬ ВИХОВАННЯ СВЯТИХ ХРИСТИЯН, ЗДАТНИХ ВІДПОВІСТИ НА ВИКЛИКИ НОВОЇ ЄВАНГЕЛІЗАЦІЇ.

МІСЦЕВИЙ: ЩОБ ХРИСТИЯНИ УКРАЇНИ ПОБОРОЛИ В СОБІ ПОЧУТТЯ ЗАЗДРОСТІ І ЯКОМОГА БІЛЬШЕ ЗРОСТАЛИ В ЧЕСНОТАХ ЩЕДРОСТІ Й ДОБРОЗИЧЛИВОСТІ.

ПОКРОВИТЕЛЬ НА БЕРЕЗЕНЬ – СВ. ПРОКОПІЙ, 12.03 (27.02)

"СЛОВО ЖИТТЯ"

"Господу Богу Твоєму поклонишся і Йому єдиному будеш служити" (Мт 4, 10).

Під час Великого посту св. Церква нагадує нам, що наше життя – це шлях до Пасхи, коли Ісус Своєю смертю і воскресінням провадить нас до правдивого життя.

Зустріч з Богом – це шлях, сповнений труднощів і випробувань. Ми можемо його порівняти до переходу через пустелю. Знаємо, що саме в пустелі, коли ізраїльський народ прямував до обіцяної землі, за якусь мить він відвернувся від свого Бога і почав поклонятися золотому тельцю.

Ісус проходить тим самим шляхом через пустелю і Його сатана намагається спокусити до поклоніння успіхові й владі. Але Він рішуче відкидає навіть тінь будь-якого зла і звертається до єдиного Добра.

"Господу Богу Твоєму поклонишся і Йому єдиному будеш служити".

Як сталося із вибраним єврейським народом та з Ісусом, так само і ми в нашому щоденному житті будемо мати чимало спокус, які збиватимуть нас із дороги і спонукатимуть нас іти легшим, тобто широким шляхом. Ці спокуси закликають нас шукати щастя і радість, основуючи свою впевненість на успіху, красі, розвагах, володінні, владі... Всі ці речі самі в собі є добрими, але існує небезпека їх абсолютизування (надання їм надзвичайно великого значення). Дуже часто у нашому суспільстві вони стають правдивими ідолами (божками), посідаючи місце самого Бога, Якому люди перестають поклонятися. Ось так знову виникає культ астрології, магії...

Ісус нагадує нам, що повнота нашого буття не полягає в пошуках цих речей, які проминають, але ми повинні стати перед Богом, від Якого все походить і визнати Його тим, ким Він є насправді: Творцем, Господом історії, усім нашим – Богом! Якщо в Небі, куди ми прямуємо, постійно будемо Його вихваляти, то чому вже тепер не почати нам заздалегідь Його славити? Чи відчуваємо ми бажання кланятися Йому, прославляти Його у наших серцях?..

"Господу Богу Твоєму поклонишся і Йому єдиному будеш служити".

Але що означає "поклонятися Богові"? Це такий прояв діяльності людини, який спрямовується тільки до Бога.

"Поклонятися" – це означає сказати Богові: "Ти є все; Ти той, Який є. Я маю дуже велику ласку в своєму житті, щоб це визнати". "Поклонятися" – це також означає додати: "Я є ніщо", і це слід сказати не лише устами. Щоб поклонятися Богові, слід відректися від свого "я", вчинити, аби Він міг тріумфувати як у нас самих, так і в світі. Це вимагає від нас постійного зруйнування фальшивих ідолів, до створення яких у своєму житті ми маємо чимало спокус.

У нашому житті ми йдемо єдиним добрим шляхом, коли проголошуємо себе нічим, а Бога всім. Для того, щоб викорінити наші думки, ми повинні думати тільки про Бога і засвоїти Його думки, які об'явлені

нам у св. Євангелії; аби відректися від своєї волі, ми повинні виконувати Його волю, яку Він нам у теперішній хвилині об'являє; аби відректися своїх невпорядкованих пристрастей, ми повинні мати у своїх серцях любов до Нього і наших ближніх, розділяючи з ними їхні переживання, проблеми, тривоги і радощі.

Якщо ми є "любов" завжди, то ми, навіть не усвідомивши цього, є для нас самих нічим. Живучи наше ніщо, ми нашим життям підтверджуємо зверхність Бога над нами таким чином, що Він є усім, навчаючись при цьому правдивому поклонінню Богові.

"Господу Богу Твоєму поклонишся і Йому єдиному будеш служити".

Багато років тому ми усвідомили, що "поклонятися" – це проголошувати, що все Боже є над нашим ніщо... Результат нашого визнання себе "нічим" з любові привів до того, що наше "ніщо" стало всім, наповненим повнотою, стало Богом, Який ввійшов у наші серця.

К'яра ЛЮБІК,
переклад з італійської мови о. Йосафата Воротняка, ЧСВВ

ЧЕСНУ УКРАЇНУ ПОЧИНАЮ ІЗ СЕБЕ!

Ми хочемо позбутися державного беззаконня в нашій державі, і тому наш народ вийшов на майдани. Ми завдали злу поразки – у цьому сьогодні вже немає сумнівів. Але що треба зробити, щоби все не повторилося з часом знову? Мусимо зрозуміти, що корінь цього беззаконня – у нас самих, у кожному з нас:

– у кожному хабарі, який ми давали, брали чи вимагали;
– у кожній нечесній справі, яку ми вчинили або, бачачи, як її чинять, змовчали;
– у кожній крадіжці спільного чи державного майна;
– у кожному несовісному виконанні своїх обов'язків;
– у кожному використанні посади для власної наживи.

Йдеться не про бандитів, а про нас, чесних людей. На жаль, ми давно звикли жити з цим лицемірством в собі, бачити його в інших і виправдовувати себе відмовками: "Інакше не вижити!; "Усі так роблять!" і т.п.

Будьмо свідомі, що коли ми повернемося назад до цих звичок, зло знову набере сили, знову нас притисне, і невідомо, чи вдасться його вдруге побороти. А тому ми маємо знищити коріння цього зла. Хай кожний у своєму серці, перед Богом, перед ближнім постановить собі:

Не буду давати чи брати хабарів! НЕ БУДУ!

Не буду робити нечесної справи і мовчати, коли її чинять! НЕ БУДУ!

Не буду красти і надуживати посадою для наживи! НЕ БУДУ!

Буду совісно виконувати свої обов'язки перед Богом, перед своїм народом, перед майбутнім поколінням! БУДУ!

Від нині кожного разу, коли стоятиму перед спокусою дати чи взяти хабара або чинити нечесну справу, скажу собі вголос: "Це гарантоване повернення до державного беззаконня! Протестуючи проти цього, Україна стояла на майданах! Я не буду цього робити!".

Нехай та потужна духовна сила, якою Бог благословив Україну на київському майдані, ніколи не ослабне в нас, а допоможе нам гідно жити у новій, чесній Україні! Я починаю із себе! Чесну Україну починаю із себе!

Прес-служба УКУ

ЗОСТАНЬСЯ З НАМИ, ГОСПОДИ

Витяги з листа Святішого Отця Івана Павла II "Зостанься з нами, Господи" ("Mane nobiscum Domine") з нагоди Року Євхаристії.

(...) "Зостанься з нами, бо вже вечоріє" (пор. Лк 24, 29). З таким наполегливим проханням два учні, що йшли до Емаусу ввечері в день Воскресіння, звернулися до Подорожнього, Який приєднався до них під час подорожі. Пригноблені сумними думками, не здогадувались, що цей Незнайомець – то їх уже воскреслий Учитель. Однак відчували, як "палали їхні серця" (пор. Лк 24, 32), коли Він розмовляв з ними і "пояснював" їм Писання. Світло Слова зігрівало їхні тверді серця і "відкривало їм очі" (пор. Лк 24, 31). Посеред тіні дня, що схилявся до заходу, і сутінку, який залягав у душі, цей Подорожній був ясним променем, котрий наново пробуджував надію і відкривав їхнього духа на прагнення повноти світла. "Зостанься з нами", – просили. Він прийняв запрошення. Невдовзі Ісус зникнув, але Учитель "залишився під заслоною "ламання хліба", коли відкрились їм очі. (...)

Божественний Подорожній повсякчасно приєднується до нас і товаришує з нами, проводжаючи нас шляхом пояснення Писання до зрозуміння Божих таємниць. Коли зустріч стає повною, місце світла Слова займає світло, що випливає з "Хліба життя", через який Христос здійснює у найдосконаліший спосіб Свою обіцянку, що "буде з нами протягом усіх днів, аж до кінця світу" (пор. Мт 28, 20). (...)

"Ламання хліба" – як спочатку називали Євхаристію, – віддавна є центром життя Церкви. Через неї Христос уособлює в часі, що минає, таємницю Своєї смерті та воскресіння. У Євхаристії приймаємо Його самого як "хліб живий, що зійшов з неба" (Ів 6, 51), а з Ним отримуємо завдаток на життя вічне, який дає нам відчути смак відвічного бенкету в небесному Єрусалимі. (...)

Євхаристія є світлом тому, що в кожному Богослужінні св. Літургія Божого Слова випереджує здійснення Літургії Євхаристійної Жертви – у поєднанні двох "столів" – стола Слова і стола Хліба. (...) У розповіді про учнів з Емаусу сам Христос починає говорити, щоб вказати, "починаючи від Мойсея через усіх пророків", як "усі Писання" провадять до пізнання Його особи (пор. Лк 24, 27). Його слова спричиняють "порушення" сердець учнів, охороняють їх від сутінку смутку і зневіри, розбуджують у них прагнення залишитися з Ним: "Зостанься з нами, Господи". (...)

Не підлягає сумніву, що найправдивішим виміром Євхаристії є бенкет. Євхаристія зародилася ввечері у Великий Четвер у контексті пасхальної вечері. Тому у її структурі міститься сенс бенкету: "Візьміть та їжте, це є Тіло Моє. Потім взяв чашу, кажучи: Пийте з неї всі, це є Кров Моя" (пор. Мт 26, 26-28). Цей аспект добре виражає донесення причастя, яке Бог прагне пов'язати з нами і яке ми самі повинні розвивати в наших взаємовідносинах.

Не можна, однак, забувати, що євхаристійний бенкет має передовсім жертовний вимір. У ньому Христос подає нам заново жертву, здійснену раз і назавжди на Голгофі. Хоча Він у цій учті присутній як Воскреслий з мертвих, носить ознаки Своєї муки, спомином якої є кожна Служба Божа, як нам наполегливо пригадує Літургія після освячення: "Звіщаємо смерть Твою, Господи Ісусе, визнаємо Твоє воскресіння з мертвих...". Висловлюючи минуле в теперішньому, Євхаристія рівночасно скеровує нас до майбутнього – до другого приходу Христа в кінці віків. Цей "есхатологічний" аспект надає Тайні Євхаристії силу, яка дозволяє іти християнською дорогою з надією. "Оце Я з вами протягом усіх днів...". (...)

Усі ці виміри Євхаристії поєднуються в аспекті, який більше, як який-небудь інший, випробовує нашу віру: це таємниця "реальної" присутності (...) Ісуса, Який залишиться з нами аж до кінця світу. (...)

На прохання учнів з Емаусу залишитись "з" ними, Ісус відповів даром набагато більшим: через Тайну Євхаристії залишився "в" них. Прийняття Євхаристії є входом у глибоку спільність (причастя) з Ісусом. "Перебувайте в Мені, а Я перебуватиму у вас". (...) Бог зробив так, що серце людини відчуває "голод" за Його Словом (пор. Ам 8, 11), голод, який заспокоїть людину тільки в повному з'єднанні з Ним. Євхаристійне причастя дане нам, щоб ми "насичувались" Богом на цій землі в очікуванні на цілковите заспокоєння голоду в небі. (...)

Один євхаристійний Хліб робить нас одним тілом. Стверджує це апостол Павло: "Хоча є один хліб, ми, яких багато, становимо одне тіло, бо всі ми беремо участь в одному хлібі" (пор. 1 Кор 10, 17). У Тайні Євхаристії Ісус будує Церкву як сопричастя, згідно з найбільшим зразком архиєрейської молитви: "Як Ти, Отче, в Мені, а Я – в Тобі, щоб і вони були в нас одно; щоб світ увірував, що Ти Мене послав" (Ів 17, 21). (...)

Моїм глибоким бажанням є те, щоб у цьому році було звернено особливу увагу на нове відкриття і нове переживання неділі як Господнього дня і дня Церкви, (...) "бо власне під час недільної Служби Божої християни особливо міцно переживають те, чого зазнали Апостоли ввечері в день Пасхи, коли Воскреслий із мертвих об'явився усім їм, що зібралися в одному місці (пор. Ів 20, 19). У цій невеликій громаді учнів, що становила зав'язь Церкви, був певним чином присутній Божий Люд усіх часів". (...)

Пізнавши Господа, два учні з Емаусу "у цей самий час вибралися", аби розказати про те, що побачили та почули. Коли направду прийняли Воскреслого з мертвих, споживаючи Його Тіло і Його Кров, не можна затримувати тільки для себе цю радість, яку пережили. Зустріч з Христом, яка постійно поглиблюється у євхаристійній близькості, пробуджує в Церкві й у кожному християнинові пильну потребу свідчення та євангелізації. (...) "Бо кожного разу, як їсте хліб цей і п'єте цю чашу, звіщаєте смерть Господню, аж доки Він не прийде" (1 Кор 11, 26). Апостол вбачає тісний зв'язок між бенкетом і проповідуванням: увійти у причастя з Христом на пам'ять Пасхи означає одночасно відчути себе зобов'язаним стати місіонером. (...)

У цьому Році Євхаристії християни повинні докласти зусиль, щоб з більшою силою свідчити про присутність Бога в світі. Не біймося говорити про Бога і з гордістю носити знаки віри. "Культура Євхаристії" розвиває культуру діалогу, яка черпає з неї свою силу і поживу. (...)

Християнин, який бере участь у Євхаристії, вчиться від неї бути виразником причастя, миру, солідарності в усіх обставинах життя. Жахлива картина нашого світу, який увійшов у нове тисячоліття з привидом

тероризму і трагедії війни, більш як ніколи закликає християн, щоб переживали Євхаристію як велику школу миру. (...)

У Євхаристії наш Бог проявив найбільший доказ любові, відвертаючи усі критерії панування, які найчастіше домінують у людських відносинах, і радикально підтверджуючи критерій служіння: "Якщо хтось хоче бути першим, нехай буде з усіх останнім і усім слугою" (Мк 9, 35). Не випадково у Євангелії св. Івана не знаходимо розповіді про встановлення Євхаристії, однак, там є сцена "вмивання ніг" (пор. Ів 13, 1-20): нахиляючись, щоби вмити ноги Своїм учням, Ісус недвозначно пояснює сенс Євхаристії. Святий Павло зі свого боку виразно підкреслює, що євхаристійне богослужіння, у якому бракує блиску любові, підтвердженого конкретним свідченням ділитися з найбільш бідними, не є цілісним (пор. 1 Кор 11, 17-22. 27-34). (...)

Усі ви, вірні, відкривайте наново дар Євхаристії, як світло і міць для вашого щоденного життя у світі, для виконання ваших професійних обов'язків, для вирішення різних ситуацій. Передовсім відкривайте його, живучи в повноті краси і місії родини.

І нарешті, багато очікую від вас, молоді люди, повторюючи запрошення на Світовий День молоді в Кельні, який відбудеться за обраною темою: "Прибули ми Йому поклонитися" (Мт 2, 2), що особливо актуальна для того, аби підказати вам властиву позицію у переживанні цього Євхаристійного Року. Принесіть на зустріч з Ісусом, укритим в Святій Тайні Євхаристії, увесь ентузіазм вашого молодого віку, вашої надії, вашої здатності бути миротворцями. (...)

Нехай у цьому Році ласки Церква, підтримувана Марією, з новим запалом підійме свою місію і щораз більше розпізнає у Євхаристії джерело і вершину всього свого життя. (...)

Папа Іван Павло II

БОГ МИРУ НЕХАЙ БУДЕ З УСІМА ВАМИ!

Витяги з роздумів Блаженнішого Любомира кардинала Гузара з нагоди завершення президентських виборів в Україні.

Наприкінці року ми всі відчули, як невідворотно Господь історії перегортає чергову сторінку Книги буття українського народу. (...) Бог ще раз явив людям ту істину, що будь-які вавилонські вежі, оперті на богозневажну й людинозневажну гординю, не встоять. Сьогодні обов'язком кожного віруючого в Україні – незалежно від релігії та конфесії – є скласти подячну молитву Всевишньому за те, що народ наш осягнув цю істину не лише без крові й насильства, а й з великою та усвідомленою вірою в правду, любов та справедливість. (...)

Хочемо зосередитися на кількох таких сутнісних знаках, через які Господь промовляє до нас у цю історичну мить.

Народ

(...) Справжнім переможцем у тривалих виборчих перегонах став український народ. Він здобув перемогу не просто над своїми кривдниками – він здобув перемогу над самим собою. Відчувши поклик до правди і справедливості, люди ділилися своїми найкращими духовними дарами і від цього сповнювалися святості. (...)

Народ відчув себе дійовим суб'єктом власної історії, який може стати творцем і гарантом своєї щасливішої долі. (...) Події останнього часу довели, що демократія може добре розвинутися в українській

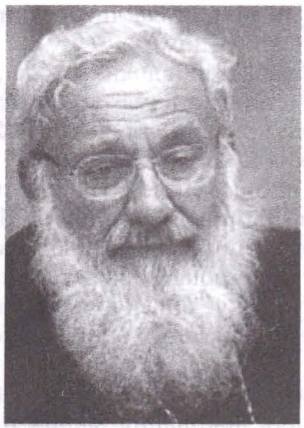

християнській культурі, оскільки остання здатна надати демократичним засадам етичного сенсу. В цьому проявляється тисячолітній християнський досвід нашого народу, який (досвід) хоч і сильно постраждав від більшовицького експерименту над людиною, проте все ж зберігся і в ці знаменні дні щедро плодоносив.

Проте серед тих принципів, що їх озвучив на протестних майданах український народ, були й такі, які європейською цивілізацією ледь не забуті. Йдеться про релігійний вимір нашого громадянського почуття. Українські Церкви закликали до молитви за чесні та справедливі вибори на всіх етапах виборчого процесу. І люди масово молилися – на Майдані Незалежності й на майданах інших міст, у церковних громадах і в молитовних походах, у своїх родинах і на самоті. Все це, взяте разом, віддзеркалює глибинну віру нашого народу. Цей висновок справедливий навіть тоді, коли людина формально вважає себе нерелігійною, проте у вчинках своїх керується тим етичним почуттям, яке сформоване релігійною культурою. (...)

Демократія – це політична система, яка щодо процедури реалізації є чи не найважчою з усіх інших. У розбудові цієї системи не можуть брати участь лише елітарні політичні групи. На певний рівень громадянського, культурного і духовного життя мусить піднятися весь народ – на це вказує первісне значення терміна "демократія". Громадянське суспільство слід будувати спільно, бо воно має брати до уваги кожну людину і служити на користь не якоїсь особливої групи, а всього народу загалом. (...)

Наприкінці минулого року ми досвідчили обидва полюси нашої національної правди. З одного боку, переконалися, яким небезпечним може бути брак порозуміння між регіонами, особливо коли влада свідомо роздмухує недовіру між ними. В ці тривожні дні з особливою силою промовляли до нас слова Апостола народів: "Благаю ж вас, браття, щоб ви остерігалися тих, хто чинить розділення..." (Рим. 16, 17). З іншого боку, українці в цей буремний час спромоглися на дивовижні приклади взаємної пошани і братання. В горнилі цього високого почуття регіональні відмінності не розчинялися й не зникали, а лише позбувалися дотеперішніх антагонізмів і сповнювалися любові. Нашим завданням сьогодні є осмислити цей духовний досвід і перенести його на весь народ.

Церква

(...) Зосередимо свою увагу на внеску Церков київської традиції, які в історичній ретроспективі та перспективі є духовним стрижнем українського народу. Стан Церкви Києва багато в чому нагадує "дореволюційний" стан самого народу: вона регіонально роздроблена, а її конфесії ізольовані одна від одної чи навіть взаємно собі протиставлені. До того ж конфесії Київської Церкви часто виявляють залежність від зовнішніх церковних і політичних впливів, стаючи носіями позацерковних, а то й сутнісно нецерковних концепцій.

Революційний здвиг народу в останні місяці 2004 року є знаком від Бога для спадкоємців Церков київської традиції, щоб ті зробили подібний прорив у своєму дотеперішньому мисленні. Жодна з конфесій не

може вважати себе цілою Київською Церквою або її основою, оскільки історично, еклезіологічно і культурно вони творять таку Церкву лише разом. (...) Рух до єдиної помісної Церкви набирає особливої актуальності саме в контексті нового відчуття єдності в народі. При входженні українських конфесій у єдину Церкву, жодна з них не повинна відмовлятися від історично укладених зв'язків з іншими помісними Церквами-Сестрами. Навпаки, цінним досвідом таких зв'язків вона лише збагатить єдину в майбутньому Київську Церкву. Іншими словами, той самий принцип єдності – єдність віри у багатоманітті форм, який Церква пропонує українському народові, вона має запропонувати і сама собі, даючи людям яскравий і переконливий приклад. (...)

Влада

У попередньому десятиліття влада віддалилася від народу, а нечесні й аморальні способи управління позбавили її всілякої підтримки, авторитету й довіри серед людей. (...)

Упродовж тривалого часу ми бачили політиків, які, не змигнувши оком, називали чорне білим, а біле – чорним; бачили правоохоронців, які самі вдавалися до кримінальних дій або ж курили осторонь цигарки, коли злочинці на їхніх очах робили свою чорну роботу. Ми бачили суддів, які чинили кривосуддя, і парламентарів, які торгувалися за те, щоб дорожче продати свій голос. (...) Ми бачили також журналістів, які наповнили слово облудою; педагогів, які нищили моральне почуття у своїх юних вихованців; священнослужителів, які брали гроші, щоб пропагувати того чи іншого кандидата. (...) Все це – лихо, якого ми не позбудемося, якщо не здійснимо внутрішній поворот до правди, справедливості та добра. Влада, яка хоче стати новою, покликана створити такі суспільні умови, в яких таке моральне навернення стане можливим і захищеним. (...)

Якісна відмінність нової української влади від старої має полягати в принциповій відмові від брехні своєму народові, від непрозорих, нещирих і корумпованих відносин в економіці, політиці та соціальній сфері. Формулюючи цей висновок, Церква не втручається у процес вироблення конкретних механізмів державного управління. Вона лише сигналізує владі, що дотеперішні форми такого управління йшли на шкоду людській гідності й спільному благові народу.

Новому урядові треба буде зламати численні мури відчуження, які є наслідками тоталітарного й колоніального періоду історії України. (...) В Україні має настати благословенний суспільний злам у мисленні, коли народ – можливо, вперше після довгих століть – перестане боятися влади, визнає її своєю й почне пишатися нею.

Актуальні сьогодні завдання – преображення народу, Церкви і влади – не є якоюсь утопією, реалізувати яку неможливо. Надихаючись великим піднесенням народу і бачачи в ньому діяння Боже, ми закликаємо український народ, релігійні спільноти й українську владу підхопити цей порив Святого Духа і, кожен на своєму місці, сприяти тому, щоб він приніс рясні плоди. Стати єдиним благословенним народом, який шанує Божий закон і є пошанованим земною владою, – це і є сьогодні зміст української мрії.

Господь Бог, як ми тепер бачимо, у незбагненний, але фундаментальний спосіб дає нагоду змінити наше суспільство. Настав час допомогти Йому, рівняючи стежки для Нього у своїй душі (пор. Мт 3, 3).

†ЛЮБОМИР

БЛАГОСЛОВИЛИ НАРОДНОГО ПРЕЗИДЕНТА

24 січня 2005 року новообраний Президент України Віктор Ющенко розпочав свій перший робочий день на цій посаді з відвідання собору св. Софії у м. Києві, де він зустрівся з керівниками християнських Церков України. У спільній зустрічі з Президентом України взяв також участь Блаженніший Любомир кардинал Гузар, Глава УГКЦ.

Після відспівання стихів пророка Ісаї "З нами Бог" з Великого повечір'я до народного Президента з короткими промовами звернулися керівники Церков. Блаженніший Любомир, звертаючи увагу присутніх на ікону Пресвятої Богородиці на Нерушимій стіні собору св. Софії, звернувся до Президента з такими словами: "Те, що ця ікона впродовж століть збереглася, є справжнім чудом. Але ще більшим чудом є народ, який живе на цій землі. Упродовж тисячоліть його доля була різна: хвилини слави, а також хвилини лихоліття. Але він залишився собою... Милостивий Господь доручає вам провадити цей народ у майбутнє... Ми ... будемо підтримувати вас своєю молитвою, щоб ви могли якнайкраще сповнити своє завдання".

Після промов Глав християнських Церков до учасників зустрічі звернувся Президент України В. Ющенко. Він сказав, що "нічого доброго в державі не буде без благословення духовенства". "Це наш спільний труд – труд на благо України. Я прошу Вас – допомагайте нам своїми молитвами і благословенням", – звернувся Президент до Глав Церков і запевнив їх, що він і його команда "завжди проситиме пастирської поради".

Зустріч у київському соборі св. Софії завершилася співом молитви "Боже великий, єдиний".

о. Ігор ЯЦІВ,
прес-секретар Глави УГКЦ

УРОЧИСТІСТЬ У ДРЕВНІЙ ЖОВКВІ

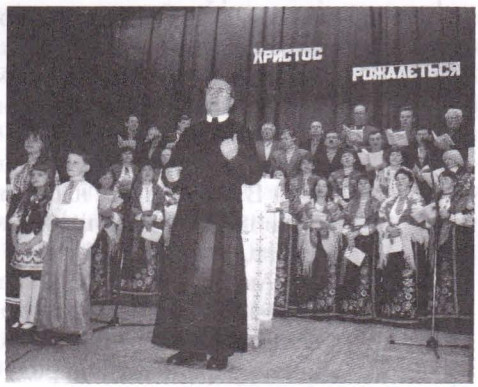

15 січня цього року в приміщенні жовківської "Просвіти" відбувся творчий вечір всіма шанованого священика і поета, члена Національної спілки письменників України о. Василя Мендруня, ЧСВВ, з нагоди десятиріччя віднови видавництва отців Василіян "Місіонер".

На це дійство прибуло чимало духовенства та мирян, серед яких були і представники нашої еліти. Змістовне вступне слово мав Кир Михаїл Колтун, ЧНІ, який наголосив на важливій ролі друкованого слова. Напрочуд мелодійно співав хор із Крехова, яким диригував о. Василь. Лунали і вірші отця-поета, і пісні, і його слова, усе те, що миле Всевишньому.

Поетичне слово вислуженого о. Протоігумена є наче цілющим бальзамом на людські рани. Нехай о. Василь і надалі вселяє надію в людські серця, прославляючи Бога, від Якого й отримав такий цінний дар.

бр. Миколай МИКОСОВСЬКИЙ, ЧСВВ

ВАСИЛІЯНСЬКА СТАНИЦЯ У ЛУГАНСЬКУ

На світлині: василіянські місіонери і члени Третього ЧСВВ у Луганську.

Цього року радість Христового Різдва стала дуже відчутною не тільки у Західній Україні, а й у віддаленому Луганську, в цій "духовній пустелі", де протягом кількох десятиліть не було жодного монастиря.

На Святвечір туди приїхали перші монахи-місіонери: о. Йосиф Будай, ЧСВВ і четверо братів Василіян, які, наче п'ятеро пастирів, ішли на схід за зорею, що горіла у їхніх серцях і підтримувала вогонь натхнення.

У навечір'я Різдва Христового о. Йосиф відслужив Службу Божу, під час якої на престолі, в маленькій кімнаті, наче в убогій стаєнці, під видом хліба і вина народився маленький Ісус.

Після св. Літургії усі приступили до Святої вечері. Хлопчик із гуртка "Божі діти" грав на сопілці, а спів українських колядок прагнув рознестись по всьому Луганську, щоб наповнити усе різдвяною радістю.

Монастир поки що буде діяти лише у великі свята, але маємо надію, що дуже скоро в цій "пустелі" з'явиться постійний василіянський "оазис", з якого люди черпатимуть воду, що струмує в життя вічне!

брати Василіяни Михаїл і Лука

РЕКОЛЕКЦІЇ У ПІДГОРЕЦЬКОМУ МОНАСТИРІ

"Пізнаєте правду і правда визволить вас" – звертається Христос до Своїх слухачів. Сучасній людині бракує пізнання правди і саме тому під час стрімкого розвитку цивілізації людина залишається наодинці зі своїми проблемами, немічною і розгубленою. Живучи згідно з Євангелієм, кожний християнин може осягнути ці правди, але потребує проводу.

У цьому році отці Василіяни проводитимуть курс спеціальних реколекцій при Підгорецькому монастирі Благовіщення Пресвятої Богородиці. Протягом цілого року реколекції будуть першого (вступного) ступеня і закритого типу, тобто для груп вірних, які наперед зголосяться для участі в них. Призначені вони для мирян різного віку і роду занять.

Перші реколекції відбуватимуться згідно з наступним графіком: 1) 3-6.03; 2) 10-13.03; 3) 17-20.03; 4) 24-27.03; 5) 31.03-3.04 (у наступному числі часопису подамо розклад реколекцій на подальші місяці 2005 р.). Реколекції розпочинатимуться вступною наукою у четвер ввечері о 20.00 год., а закінчуватимуться урочистою Службою Божою у неділю об 11 год.

Монастир забезпечує учасників реколекцій триразовим харчуванням. Добровільна пожертва – 35 грн. Попередній запис для участі в реколекціях проводиться за адресою: монастир отців Василіян, 80660, с. Підгірці, Бродівського р-ну Львівської обл., тел.: (03-266) 3-07-18.

о. Корнилій ЯРЕМАК, ЧСВВ,
директор місій

МОНАШЕ ЖИТТЯ ЗГІДНО З ПЕРЕДАННЯМИ ОТЦІВ ЦЕРКВИ

Нині говорять радше про богопосвячене життя, ніж про життя монаше, адже останнім висловом монахи і монахині радикально відрізняються від звичайних християн на основі відмінностей у способі виконання заповідей *(до чого покликані усі)* та обіцянки, даної через обіти, дотримуватися також євангельських рад убогості, чистоти і послуху.

Таке розмежування допускається Кодексом канонічного права, але воно не є настільки суворим, як може здаватися. Св. Василій Великий був переконаний, що кожен повинен у свій спосіб дотримуватися усього того, що заповідав Господь. Він вважав, що монах – це досконалий християнин. Св. Іван Золотоустий твердив, що "Святе Письмо бажає, аби всі вели життя ченців, навіть якщо вони одружені".

Розмежувальну лінію зробив св. Іван Дамаскин, який розрізняв духовні й тілесні чесноти, тобто чесноти "душі" і чесноти "тіла". Перші – це чесноти у властивому сенсі слова, які вказують на мету духовного життя; другі – це відповідні засоби для її досягнення. Отож, усі покликані шукати чистоти серця, це чеснота для всіх; *обіт дівництва* – це найвищий засіб, щоб її набути. Усі християни повинні мати довіру до Бога, не гнатися за матеріальними добрами; ця довіра надихає до *обіту убогості*. І врешті, усі повинні слідувати волі Божій як головному правилові свого життя; *обіт послуху* полегшує дотримання цього.

Три обіти чернечого життя мають, таким чином, велику вартість, але вони є нічим іншим, як засобами, вони не складають мети досконалості; отже, вони не призначені для того, аби їх дотримувалися усі. Отож, хто ж такі монахи на погляд Отців Церкви? Це люди, які хочуть жити як справжні християни і для досягнення цієї мети використовують найкращі засоби.

Бог призначає людині покликання. З огляду на це покликання Він дає їй існування і засоби, необхідні для його здійснення. Істинність цього підтверджують маріологи, які твердять, що першим привілеєм Марії є божественне материнство. Саме через той факт, що вона була призначена стати Матір'ю Божою, вона була наперед охоронена від первородного гріха; і не навпаки. Отже, ченці теж вибрані до богопосвяченого життя самим Богом з самого початку їхнього життя, хоча усвідомлюють вони це не відразу. Христос сказав: "Не ви Мене вибрали, а Я вас".

Автор "Духовного лугу" Іван Мосх наголошував, що від людини вимагається одна-єдина річ: щедра відповідь, тобто рішення здійснити те, до чого покликає її Господь. Першим поштовхом для пошуку чернечого покликання є бажання жити, належним чином скористатися з дару свого життя. Біблія легко переходить від слова "життя" до слова "душа". Хто хоче жити, той хоче спасти свою душу. А як можна спасти душу? Відповідь св. Василія проста: дотримуючись усіх заповідей Божих. Саме вони складають досконалість.

Св. Іриней Ліонський твердить, що християнин складається з тіла, душі й Святого Духа. Дух – це немов душа нашої душі. Таким чином, за висловом грецьких Отців, людина "обожествляється". Климентій Олександрійський, а після нього й Атанасій, обґрунтовують цей вислів знаменитим богословським твердженням: "Бог став людиною, щоб людина набула божественності".

Атаназій зі запалом захищає божественність Христа, але водночас відчуває потребу показати наслідки цієї істини для людського життя: обожествлення людини. І ось, таким чином, він отримує конкретний приклад "чоловіка Божого" – Антонія. Цей титул використовується тут невипадково: він виражає певну програму, яку можна визначити як чернечий гуманізм. Антоній – людина, він хоче жити, як людина, але це людина "обожествлена". Саме тому Антонія, а згодом і Пахомія та інших ченців називатимуть "людьми Божими". У їхньому житті проявлятимуться іноді людські, а іноді божественні риси. Під цим оглядом чернеча досконалість є найшляхетнішим гуманізмом.

Біблія навчає, що у першому сотворенні людина народилася в невинності й зростала у близькості з Богом. Отже, метою чернечого життя є повернутися до цього природнього життя у властивому розумінні слова, тобто повернутися до раю. Своїми власними зусиллями, наслідуючи Христа, людина чинить поступ до досконалішої "подібності" до Нього. Тому в церковнослов'янській мові святого монаха називають *преподобним*, тобто дуже подібним.

Людина живе протягом обмеженого часу, але якщо її життя обожествлене, воно набуває також виміру вічності. Кожна людина одержує "власний" час. Цей час оцінюється і повинен використовуватися у зв'язку з божественним покликанням до вічності.

Ісусові блаженства (Мт 5, 3-12, Лк 6, 20-26) справді пропонують щось на кшталт програми християнського життя, однак, слід підкреслити, що вона базується на радикальному оберненні цінностей. Її уможливлює той факт, що новою цінністю є сам Ісус. Отже, не убогість і не інші обмеження роблять нас блаженними, а Ісус Своєю Особою приносить щастя Своїм приятелям, навіть коли вони убогі, переслідувані, позбавлені пошани. Таким чином, досконалі християни, тобто ченці, показують світові, що щастя можливе навіть там, де мирські люди втрачають надію.

Св. Доротей з Гази настільки перейнявся цим почуттям миру, що це спонукало його замислитися, чи він справді перебуває на добрій дорозі: "Я насолоджувався великим відпочинком, без найменшої турботи, настільки, що мене охопив сумнів; адже я знав, що у небесне царство вступають, пройшовши чимало страждань (пор. Ді 14, 22), а я жив без печалі. І так відчував я страх і тривогу, не знаючи причини моєї вдоволеності, аж поки один старець не сказав мені: "Не турбуйся. Хто присвячує себе послухові Отцеві, одержує цей відпочинок і цю відсутність турбот".

Спочатку така відсутність турбот вважалася привілеєм самітників. Але чудо чернечого життя полягає в тому, що цю свободу можна переживати також у сповненому діл житті серед багатьох братів. Симеон Новий Богослов, підсумовуючи приписи передання у цьому плані, твердить: "Чи ми провадимо життя пустельника чи простого ченця, наставника душ чи настоятеля, а чи, може, слуги – однаково всі повинні залишатися без турбот, тобто бути абсолютно вільними від турбот про справи світу". *(Закінчення буде)*

Кардинал Тома ШПІДЛІК, ТІ

ТВОЄЮ ДОРОГОЮ Є ХРИСТОС!

Кільканадцять років тому сталася залізнична катастрофа. Причиною були технічні неполадки на колії. Ніч була темна. Пасажири спали. Хотіли відпочити, бо наступного дня їх чекало дуже багато праці. Віддали свою долю, свої плани, своє життя в руки машиніста, котрий ними опікувався. Дивився він на зелене світло, якого було багато по дорозі, але, на жаль, не зауважив, що поїзд з'їхав на пошкоджену колію.

Багато осіб загинуло. Інші пасажири були поранені. З-під вагону витягли тіло молодого хлопця. Мав при собі шкільне свідоцтво, котре отримав якраз після закінчення навчального року. Усі оцінки були відмінні. Та, на жаль, у цьому моменті його молоде життя перервалося. Був розумним та пильним учнем. Стільки осіб пов'язувало з ним великі надії! Ким мав стати? Що міг осягнути в житті?

Ця катастрофа перекреслила все. Той день, в котрому юнак взяв до рук своє шкільне свідоцтво, став останнім днем в його житті. Тільки він про це не знав. Може, здавалось йому, що дорогу свого життя щойно розпочинає... Багато людей з певністю думали так само. Однак Бог бажав по-іншому. Той день, котрим закінчував шкільний рік, став першим днем у новому житті, але вже там, за гробом.

Дорогий приятелю! У даний час ми всі подібні до тих пасажирів, що були в нічному поїзді. Скоріше або пізніше, а, може, 16 або 18 років тому розпочалась твоя подорож. Після народження твої батьки принесли тебе до церкви. Не пам'ятаєш тієї хвилини, але саме тоді з тобою трапилось щось дуже важливе. Через Святу Тайну Хрещення ти став членом великої родини Божих дітей, котрі вибрали дорогу через життя з Христом. І якщо навіть будеш зміновати, постійно в тобі триває те, що сталося того дня.

У тобі зродилося нове життя. Подібно, як без води жодна жива істота не може існувати, так без Святої Тайни Хрещення немає в душі людини Божого життя. Воно розпочалося у день хрещення і відтоді постійно потребує припливу свіжої води.

Рослини, котрі ростуть у кліматі, де існує проблема з водою, мають тверде листя, котре допомагає їм жити. Хочуть сонячних променів, але не хочуть втратити вологості, котра є джерелом життя.

У твоєму житті діється щось подібне. Душа кожного з нас у день хрещення отримала щось дуже цінне, отримала Божу ласку, за поміччю якої стала з'єднана з Христом, Котрий є джерелом води життя вічного. На жаль, щоденне життя хоче тебе позбавити тієї ласки, від'єднати тебе від Христа, запровадити тебе на іншу дорогу, на іншу колію. Ту дорогу, котрою є Христос, дуже легко залишити й загубити.

Чи був ти колись на великій залізниці з коліями? Чи бачив ти десятки колій, котрі між собою переплітаються? Чи було тобі легко сказати, котрими з них поїде поїзд? Не так легко це передбачити. І, властиво, без світлової сигналізації важко рушити у правильному напрямку. Хоч на даний знак машиніст рушає сміливо, бо довіряє тому, хто змінює колії, і їде до призначеного місця.

І тобі також хтось мусить вказати дорогу, мусить тобою покерувати, бо сам ти ще не знаєш, котрою дорогою можна дійти до вічного життя. На цю дорогу тебе запровадили родичі. Завдяки їм ти розпочав іти дорогою за Христом. Знаємо, що хто йде за Ним, – не заблукає. Потрібно

завжди в Нього вдивлятися, завжди за Ним прямувати, бо Христос є нашою дорогою. Ніхто нас у тому не виручить.

Може, запитаєш, для чого Христос сказав: "Я є дорогою" (Ів 14, 6)? Христос є дорогою тому, бо Він показав тобі керунок, котрим потрібно прямувати. Знаєш добре, що подорожуючі часто запитують: "Як туди дійти?", "Як туди доїхати?". Христос на такі питання уже відповів. Пригадай Його розмову з Никодимом, котрий прийшов до Нього вночі і запитав: "Що маю робити?". А тоді почув, що потрібно наново народитись, але він, на жаль, не міг того людським розумом збагнути.

Ми знаємо, що йдеться тут про св. Хрещення: ти вже охрещений. Це був початок твоєї дороги. Ніхто не дійде до мети, якщо зупиниться на початку дороги і не буде йти далі. Що, отже, потрібно робити далі?

І знову Христос, Котрий колись сказав: "Я є дорогою", – відповідає: "Приклад дав Я вам, щоб ви так робили, як оце Я вам учинив" (Ів 13, 15). Говорив нам так поступати, як сам навчав і як сам чинив.

Може, запитаєш: "А звідки мені про це знати? Хто мені скаже, чого саме навчав Христос? Де можу про це довідатись?". На цю тему почали вам говорити родичі. Це вони перші говорили до вас про Бога, Котрий є нашим добрим Батьком. Це вони складали твої рученята до молитви, коли ще сам не вмів цього робити. Також разом з ними щоденно промовляв: "Хліб наш щоденний дай нам сьогодні", "Визволи нас від лукавого". А потім, коли ти підріс, щораз більше говорили тобі про Бога. Чи тепер ти не забув про Того, Котрий є твоєю дорогою – про Христа. Це Він дає оцінку, а вона є останньою і найважливішою.

Пригадай собі того хлопця, котрий загинув у катастрофі. Мав у своїй кишені прекрасне свідоцтво, а в ньому найкращі оцінки. Однак забракло там тієї оцінки, котру хтось інший виписує. Це Христос поставить колись тобі оцінку з того, чи йшов ти за Ним! І за те, чи ти завжди виконував те, чого Він очікував від тебе. Чи не буде це найважливіша оцінка? Він знає, чи ти Його любиш. І знає також, чи йдеш за Ним, чи є Він для тебе дорогою. Бо може бути так, що ти знаходишся на тій самій дорозі, що і Христос, але можеш віддалятися від Нього, а не наближатися.

Не так давно мій знайомий розповів мені, що був власним автом в Італії. Був захоплений "автострадою сонця". Мав можливість швидкого руху. Однак кожного разу мусив платити за пересування по автостраді. Немає можливості, щоб з'їхати набік, бо всюди дорога огороджена, а залишити дорогу можна тільки в призначених місцях.

По тій автостраді можна дуже швидко їхати. Це правда. Нікого не разить те, що "коштує", бо все ж таки виплачується. Ти також є на автостраді, котра провадить до Бога. Може, і маєш якісь певні претензії

та застереження, що подорож цією автострадою дуже дорого тебе коштує. Потрібно не один раз чогось зректися, комусь помогти, комусь простити. Старайся тієї автостради до Бога триматись, не звертаючи уваги на різні спокуси. Може, і не зауважуєш, але з хвилини хрещення увесь час нею рухаєшся.

Нехай тебе не разить те, що час від часу тобі важко. Пригадай собі певні епізоди з життя Ісуса Христа. Говорив Він проповідь, а потім розмножив хліб, щоб нагодувати голодних слухачів. Вони з великим бажанням і радістю слухають Його і шукають за Ним. Але для чого шукають? Чи тільки для того, що їм Його наука сподобалась, чи може для того, що їх це нічого не коштує, що навіть задармо отримали хліб. Були тому, бо щось отримали. Коли в певний момент Ісус почав їм говорити, що мають зробити, аби при Ньому бути, – відійшли від Нього, захищаючи себе словами, що "тверда є та мова". Відійшли, бо Христос зажадав від них трошки більшого зусилля, жертви. Тоді Христос запитав Своїх учнів. "Чи і ви хочете відійти?". А Петро відповів щиро: "Господи, до кого підемо? Ти маєш слова життя вічного" (Ів 6, 68).

Дорогий молодий приятелю! А ти до кого підеш? З ким пов'яжеш своє життя, плани, надію? Хіба разом із Петром зголосишся іти за Христом, хоч би це багато тебе коштувало. Бо тільки Він є Тим, Хто добре провадить, тільки Він добре знає дорогу та усі небезпеки та перешкоди на ній. Варто йти тільки за Ним, бо Він є твоєю дорогою, правдою та життям. Амінь.

Переклад з польської мови бр. Макарія СОЛЮКА, ЧСВВ

РЕКОЛЕКЦІЇ (2)

Ісус Христос прийшов на землю, щоб через Свою науку, молитву, а особливо смерть на хресті спасти нас від вічного пекла. Він усіх людей без винятку кличе до покаяння, тобто докорінного навернення, кажучи: "Покайтеся і вірте в Євангеліє" (Ів 13, 3).

1. Іноді людині здається, що вона ніколи не зможе змінитися, що святість може осягнути хтось інший, тільки не вона. Доволі часто чуємо: "Я такий маю характер. Я таким народився. Мої батьки також були первові". Найлегше сказати так, щоб себе оправдати!

Гарний приклад подає нам св. Франциск Салезій. Будучи молодим семінаристом, він зауважив, що з таким характером, як у нього, він не стане добрим священиком: він швидко запалювався, нервувався, не мав терпеливості вислухати інших до кінця. Його духовний провідник порадив йому не уникати осіб, з якими йому важко спілкуватися, які дратують його, а, навпаки, самому йти до них і їх вислуховувати. Протягом двох десятків років Франциск старався виконувати ці настанови. Одного разу після зустрічі з ним св. Вінкентій сказав: "Такого милого, спокійного, доброго і людяного священика я ще не зустрічав".

Отож, як бачимо, *при співпраці з Божою ласкою кожна людина може докорінно навернутися.*

2. Людина повинна усвідомлювати, що не можна лукавити перед Богом та перед своїми ближніми, *не можна "грати роль доброї людини".*

Одна жінка розповідала, що її чоловік дуже добре вміє грати роль порядної людини. Всі знайомі заздрили їй, що вона має такого доброго чоловіка. На людях він мало не носив її на руках, був ввічливим, тихим, скромним, а вдома перемінювався і ставав, немов той "лев рикаючий", який шукає, кого б пожерти.

Багато хто з нас буває схожим до цього чоловіка (в більшій чи меншій мірі). Усі ми на людях часто хочемо показати себе кращими, ніж є насправді. Вдома, між своїми близькими, ми є одні, а в гостях, серед чужих, стаємо зовсім іншими. Ми повинні старатися, щоб ця відмінність у поведінці зменшувалася, щоб такими, якими хочемо, аби нас люди бачили, ми були і перед Богом, Який усе бачить і Його обдурити не можна.

3. *На шляху навернення людина повинна не знеохочуватися,* а щиро каятися і перепрошувати Бога за свої гріхи.

Уявімо собі однометровий шнурочок, один кінець якого тримає Бог, а другий – людина. Коли людина перебуває у стані Божої ласки, не має важкого гріха, то між нею і Богом існує єдність. Коли у якийсь момент вона чинить гріх, то ніби ножицями розрізає свій шнурочок, втрачаючи таким чином зв'язок із Богом, тобто Божу ласку. Приходить час, людина кається за свої гріхи, перепрощує Бога і свого ближнього за вчинене нею зло, сповідається... Тоді вона ніби бере обидва розірвані кінці того шнурочка і зв'язує їх. З'являється вузлик, а шнурочок від того стає коротший на декілька сантиметрів. Отже, людина стає ближчою до Бога! Через гріх і покаяння. Через якийсь час людина із-за своєї нестійкості знову згрішить, знову в якомусь місці розірветься шнурочок, знову вона може покаятися і зробити ще один вузлик. І тоді ще більше скоротиться шнурочок і ще на кілька кроків вона наблизиться до Бога.

Отож, навіть гріхопадіння можуть послужити нам до навернення, наближення і глибшого єднання з Богом. Бо якщо наше покаяння і сповідь є щирими, то вони допомагають нам краще усвідомлювати свої гріхи як найбільше зло. Тоді у нас виробиться ненависть до гріха і бажання святості.

Хтось сказав, що якби не було грішного життя, не було б святого каяття. Інколи, з усіх сил стараючись, і то через багато років ревного святого життя, людина все одно робить помилки, прогрішення, а деколи і великі упадки. Та, однак, не здаваймося, не зневірюймося, що з нас святих не буде. Майже усі святі впродовж свого життя помилялися, падали, але каялись, піднімались і йшли далі.

4. На шляху до досконалості людина повинна *усувати всякі прояви гордині* і осуду свого ближнього. Злий дух є хитрий. Кожну людину, яка хоче йти за Христом, він різними способами старається відвернути від того наміру. Коли ж бачить, що це йому не під силу, тоді береться за

інший, уже добре випробуваний спосіб. Він тоді ніби допомагає їй до збільшення праведності. Коли хтось молиться, заохочує, щоб ще більше молився. Постить хтось, то допомагає ще більше умертвлятися. А коли хтось часто ходить до церкви, сповідається, причащається, то він і тут заохочує ще ревніше це чинити.

У кожному зі згаданих прикладів злий дух підносить людину, ніби ставлячи її на висоту Єрусалимської святині і кажучи: "Дивись, який ти святий, багато постиш, молишся, ходиш до храму більше від інших. Ти кращий від інших. Ти побожніший. Ти святіший!". І така людина судить інших, як фарисей митаря: "Дякую тобі, Боже, що я не такий, як отой митар". А це означає, що людина потрапляє у тенета найбільшого гріха – гордості й осудження ближнього.

Біймося стати новозавітніми фарисеями. Знаємо, що Христос ставився з великим милосердям і любов'ю до найбільших грішників, які каялися. А ось фарисеїв найбільше картав, бо вони вважали себе за праведників, які не мають з чого каятися.

Щоб захоронити нас від самохвальби, самовивищення чи гордості, всемудрий Господь допускає наші упадки в більші чи менші гріхи. Тоді ми бачимо, що самі по собі ми слабкі й немічні. Тоді не судимо інших, а тільки себе. Тоді легше вибачити недоліки ближніх, бо стаємо свідомі своєї недосконалості. І що найважливіше, кожен гріх чи упадок робить нас покірнішими, а кожне покаяння – щирішим.

5. Людина повинна *давати своїм життям добрий приклад для інших*. "Нехай ваше світло світить перед людьми, щоб вони, бачивши ваші добрі вчинки, прославляли Отця вашого, що на небі" (пор. Мт 5, 16).

Одного дня після довгих годин сповіді до мене підійшла молода жінка, щоб порадитися. Повна Божого духу, вона піднесла мене, втомленого, на дусі своєю добротою і щирістю.

Такі люди несвідомі того, яке велике добро, преображення в цьому світі вони роблять – інколи тільки своєю щирістю, чистими очима, лагідним словом... На ціле наше життя, на його зміну можуть більше вплинути, аніж найкращі книжки чи найкрасномовніші проповідники. Добрий приклад – це найдієвіший спосіб впливу на оточення.

Святий Серафим Саровський сказав: "Спаси себе і тисячі навколо тебе спасуться". Стань людиною і тисячі навколо тебе стануть людьми; будь добрим, лагідним, терпеливим, і багато інших людей довкола тебе стануть такими. *(Далі буде)*

о. Йосиф БУДАЙ, ЧСВВ

КОРОТКА ПОВЧАЛЬНА ІСТОРІЯ

Це розповідь про чотирьох осіб, які називалися: **УСІ, ХТОСЬ, КОЖНИЙ і НІХТО.** Треба було виконати дуже важливе завдання і УСІ були впевнені, що ХТОСЬ це зробить. КОЖНИЙ міг це зробити, але НІХТО цього не зробив.

ХТОСЬ розгнівався, бо це було завдання КОЖНОГО. УСІ вважали, що КОЖНИЙ може виконати це, та НІХТО не зрозумів, що УСІ цього не зроблять.

Закінчилося тим, що УСІ обвинувачували КОГОСЬ, бо НІХТО не виконав того, що КОЖНИЙ міг зробити САМ!!!

ПИЯЦТВО – ДОБРОВІЛЬНЕ БОЖЕВІЛЛЯ

Знаємо, що у наш час зловживання алкоголем є хворобою національного масштабу, однією з головних проблем в Україні. П'ють і дорослі, і діти. Більше того, деколи "люб'язні" старші навіть заохочують дітлахів до цього і при цьому хизуються таким своїм "геройством".

Умовно можна розділити людей на три категорії: 1) ті, що не п'ють взагалі або п'ють надзвичайно рідко, залежно від обставин і то в невеликій кількості, знаючи, що дружба з ним є небезпечна; 2) ті, що поволі наближаються до провалля узалежнення від алкоголю, забуваючи про нищівну роль спиртних напоїв; 3) ті, які хоч і не признаються в цьому, вже є узалежненими від алкоголю й існують в цупких обіймах "зеленого змія".

Алкоголізм – це недуга, яка виникає внаслідок систематичного надмірного вживання алкогольних напоїв (деколи вона є спадковою). Ця недуга поступово призводить до розладу психічної діяльності. В осіб, одержимих цією згубною пристрастю, як говорить старозавітній пророк Осія, "вино і муст відбирають розум" (пор. 4, 11). Особа, узалежнена від алкоголю, якщо не похмелиться ядучою отрутою, почуває себе хворою. Часом вона у зв'язку з браком сили волі не є спроможна вирватись із павутини смертоносного напою, тому їй дуже потрібна, ніби птахові крила, безкорислива допомога ближніх.

"Гіркота для душі – вино, пите занадто, та ще й із пристрастю і з суперечкою. Пияцтво безумному – погибель: більше гніву, зменшення сили, завдавання ран..." (Сир 31, 29-30). А знаменитий мудрець-стоїк Сенека підкреслював в одному зі своїх моральних листів до товариша Луцілія, що не бажав би жити серед катів і пияків... "З усіх вад пияцтво найбільш несумісне із величчю духа", – влучно сказав В. Скотт.

Жахливими наслідками пияцтва є духовна, соціальна і фізична шкода. Святий апостол Павло перестерігав вірних, що "п'яниці ... не успадкують Божого Царства..." (пор. 1 Кор 6, 10). Звідси випливає, що через погубну пристрасть, яка притемнює розум, будучи наче заслоною, що не дозволяє скаліченій душі бачити об'єктивну правду, можна втратити не на день, не на два, а навіки найдорожче – Небо.

Правдиві послідовники Христа повинні жити за духом, а не за тілом. Сенека каже, що не може бути вільною людина, яка служить тілові. А англійський філософ Шефтсбері каже, що "єдиним ядом для розуму є пристрасть, бо хибне міркування швидко змінюється, якщо промине пристрасть".

Відомо, що слово "оковита" походить від латинського словосполучення "aqua vitae", що означає "вода життя". Однак в реальному сенсі так не є: це швидше "вода смерті". Скажений "зелений змій" влізає вперто у душу алкоголіка, вносячи у його родину сварки, бійки тощо. Перед ним, довго не думаючи, узалежнена особа відчиняє двері своєї душі, не бачачи його згубного впливу і жахливих наслідків, забуваючи, що він є посланцем смерті. Довідуємось зі засобів масової інформації, що руйнівний вплив алкоголю стає причиною різних жахливих аварій, жорстоких убивств, безглуздих чварів, крадіжок тощо.

Святий Василій Великий у своїх змістовних науках на основі Біблії називає пияцтво "Божим ворогом". Він твердить, що "піст і молитва не вступлять до душі, яку опоганить п'янство". Отож, добрі діла християнина, який зловживає алкоголем, не мають дії.

Терпкий напій їсть тіло, мовби іржа залізо. Через зловживання ним виникають різні серйозні хвороби, часто смертельні. Внаслідок зловживання алкоголем необхідні ліки важко засвоюються в організмі. Людське здоров'я не сталеве. Одна з Божих заповідей категорично забороняє наносити шкоду власному тілові, бо "життя і фізичне здоров'я є цінним даром, даним Богом" ("Катехизм Католицької Церкви"). Цінний скарб стає дорогим лише тоді, коли його втрачають.

Свята Церква не забороняє поміркованого вживання спиртних напоїв, адже "вино для людей – життєвий напій, коли його п'ють помірковано" (пор. Сир 31, 27). Святий Павло у першому листі до Тимотея писав, що вино для шлунку добре (пор. 5, 23). Слід сказати, що особи, узалежнені від алкоголю і ті, у яких ця недуга є спадковою, не повинні вживати навіть краплини спиртного. Зловживання алкоголю Церква строго засуджує.

"Вживай, та не зловживай" – говорили доречно стародавні римляни. Ще зазначали, що сенс життя не в тому, щоб жити, а щоби бути здоровим. Навіщо вкорочувати собі віку, коли життя і так швидко минає. Не личить розумній людині знижуватись до рівня тварини...

Нехай Всевишній оберігає нас від подібних лих, щоб ми колись не шкодували, що піддалися впливу лютого "зеленого змія", забувши за власну гідність і вартість у Господніх очах.

бр. Миколай МИКОСОВСЬКИЙ, ЧСВВ

ЧИ МОГЛА МОНГОЛІЯ СТАТИ ХРИСТИЯНСЬКОЮ?

Очевидно, що у цій короткій статті мова може йти тільки про корінну територію Монголії, на якій у 1206 р. утворилась як феодальна держава – Монгольська імперія на чолі з першим її Великим ханом – Чінгісханом (бл. 1155-1227), а не про територію й народи, що внаслідок завойовницьких походів самого Чінгісхана і його нащадків потрапили під монголо-татарське ярмо. Бо, як відомо, уже Чінгісхан, основною метою якого було завоювання чужих земель і пограбування їх народів, підкорив собі велику територію, включаючи Сибір і Північний Китай та Середню Азію; його орди вдерлись на територію Азербайджану і Грузії, а в 1223 р. розгромили військові дружини руських князів на річці Калці.

Нащадки Чінгісхана продовжували завойовницькі походи: так орди Батия – внука Чінгісхана – у 1237-1240 рр. завоювали північно-східну і південно-західну Русь, знищивши у 1240 р. Київ, Галицькі землі, потім вдерлися у Польщу, Угорщину та Моравію. П'ятий великий хан імперії Хубілай (1215-1294) закінчив завоювання Китаю, здійснював походи в Японію, В'єтнам, Бірму і навіть на о. Ява, пробуючи їх завоювати. Саме до часів правління Хубілая відноситься питання, поставлене в назві статті. У спогадах, що виклав їх у своїй "Книзі" відомий італійський мандрівник Марко Поло (1254-1324), міститься інформація, що може дещо прояснити це питання.

Під час перебування у Китаї венеційських купців Нікколо і Маттео Поло – батька і дядька Марка – вони були представлені Великому ханові Хубілаєві, який багато чув про європейців і хотів познайомитися з ними ближче. Великоханський прийом був досить теплий. Хубілай бага-

то розпитував "латинян", як їх там величали, про стан справ і життя на Заході. Очевидно, Хубілай володів уже певними відомостями про європейський Захід, бо їх можна було отримати від учасників монголо-татарських завойовницьких походів у Європу, але інформація, почута безпосередньо з уст італійських купців, була безперечно для хана корисніша і цікавіша. А так як рідні брати збиралися повертатись у Венецію, то Хубілай дав їм навіть золоту табличку, що мала забезпечити їм нормальну безпечну подорож додому.

Можна не сумніватись, що під час прийому Великий хан виясняв у гостей питання, що стосувались освіти, культури, тогочасної науки в Європі, зокрема в Італії. Це питання виявилось настільки цікавим для Хубілая, що він навіть написав листа Папі Римському і просив братів Поло передати його Папі. У цьому листі він просив Папу прислати йому сотню чоловіків (очевидно монахів), які добре знають правди віри Христової, щоб вони могли навчати його народ.

Вселенську Церкву очолював тоді Папа Климентій IV, але коли брати Поло в 1269 р. прибули до Італії, то довідались, що цей Папа вже рік раніше помер, а нового Папу блаженного Григорія X було обрано лише в 1271 р. Слід відзначити, що це був найдовший період в історії Вселенської Церкви, коли папський престіл протягом трьох років був незайнятий. Можливо, що цей період був би ще довший, якщо би миряни не примусили кардиналів споживати тільки хліб і воду, поки не оберуть нового Папу. Можливо, що це також стало причиною встановлення в 1274 р. конклаву по вибору Папи.

Очевидно, що під час такого тривалого "безпапства" проблему з висилкою в Монголію оних "ста чоловіків" вирішити було важко. Хоча Папа Григорій X включив у склад експедиції родини Поло (в тому числі й Марка) в 1271 р. ченців, які мали право не тільки проповідувати серед "народу Хубілая" Христову науку, але й висвячувати священиків і навіть єпископів. Однак через війни, що точились у районах маршруту їхньої подорожі, ченці, не витримавши цієї проби, повернулись назад до Італії, а трійка відважних Поло продовжила свою подорож. У 1276 р. 185-й Папа блаженний Інокентій V охрестив трьох послів, яких до нього прислав Великий хан Хубілай.

Отож, чи могла Монголія стати християнською? Ретроспективно відповісти на це питання важко: не можна сказати – так, але не можна говорити – ні. Спираючись на відомості Марка Поло, що подані в його "Книзі", можна зробити висновок, що, мабуть, Хубілай виношував думку християнізувати свій народ. Бо якщо він не думав про це, то навіщо йому було просити "сотню чоловіків" у Папи Римського, та ще й для того, щоб навчати його народ правдам християнської віри. По-іншому трактувати цей факт, мабуть, не можна. І хто зна, якою стала би Монголія, коли б туди на запрошення Хубілая прибула сотня високоосвічених місіонерів, які прикладом свого праведного життя, любов'ю до ближнього навертали б тамтешній народ до світла Христової віри.

Не можна також стверджувати, як і не можна заперечувати, що сам Хубілай, пізнавши і зрозумівши засади християнського вчення і віри, не став би, подібно до князя Володимира Великого на Русі-Україні, хрестителем Монголії... Бо навіщо було Великому хану просити папу Інокентія V охрестити трьох його послів, як не для впровадження і зміцнення християнської віри у Монголії?!

Іван ПАВЛЕНКО

І ЖУРБА НА РАДІСТЬ ОБЕРНЕТЬСЯ

Михайло, як завжди, прийшов на обід додому після роботи дуже втомлений. Увійшовши до своєї маленької хатини, сів на диван. Тут його обступили діточки і почали про все розпитувати. Його дружина Надія почала тут же накривати на стіл. Пообідавши, Михайло подякував молитвою Богові за обід і звернувся до своєї дружини:

– Іду закінчувати штукатурити веранду, а ти залишайся у хаті.

– І я з тобою, тату, піду, – вигукнув найстарший син Андрійко.

– Михайле, я сьогодні дуже погано почуваюся, – тихо мовила Надія.

– Що, настав час? – запитав з тривогою чоловік, а потім додав з якоюсь байдужістю: – Нічого страшного, п'ятьох народила, ще й це народиш.

– Ох, як би ти знав, як мене сьогодні наша сусідка лаяла і обзивала. А за що? – жалілась знову дружина.

– Не бери собі цього до голови. Захотіла дітей, тож терпи, – різко відповів Михайло і вийшов з хати, залишивши Надію з малими дітьми. Пішов працювати ще кілька годин до вечора, щоб докінчити будову нової хати. Він вже звик до цієї довгої виснажливої роботи. На пустому місці виростала гарна хата, яка була найбільшою радістю для Михайла. І здавалось, що дружина є другорядною для нього особою.

Надія, залишившись з дітьми, прибирала кухню і готувала вечерю для дітей і чоловіка. Її бентежила байдужість чоловіка, злоба близьких сусідів, недоброзичливість родичів. Усе це засівало неспокій у її душу. А тут ще тілесний біль. Маленькі діточки теж завдавали багато прикростей своїми пустощами. Втомившись, сіла на маленький стільчик і почала відмовляти вервицю, споглядаючи на образ Неустанної Матері Божої, який висів над її ліжком.

– Мати Божа, тільки ти одна мене розумієш, допоможи мені. Ми є убогою багатодітною сім'єю, але ти без нарікання прийняла ще суворіші умови. Тобі було нелегко і у вифлеємській печері, і під час втечі до Єгипту. Допоможи мені, Матінко Божа, щасливо народити цю дитину.

Михайло прийшов додому ввечері. Він почув, як важко стогнала його дружина. Лише тепер зрозумів, що потрібно щось робити. Швидко вийшов на вулицю і побіг до свого родича, який, на щастя, був вдома і його автомобіль стояв на подвір'ї. Надію того ж вечора привезли до пологового будинку районної лікарні.

Михайло повернувся додому, щоб пильнувати за дітьми і господаркою. Удома він відчув увесь тягар домашньої праці. Попросивши свою матір про допомогу, заспокоївся. Треба все ж таки відпочити, бо завтра знову цілий день важка праця.

Надія пізно ввечері народила шосту дитину – хлопчика. Лікарі забрали дитинку і сказали їй, щоб не турбувалась, бо хлопчик здоровий і відповідає усім нормам новонароджених дітей.

Вранці після сніданку почався ранковий обхід. Його виконували заввідділом, лікарка і молодий лікар, який перебирав досвід від старших. Головний лікар і двоє інших затрималися біля Надії трохи довше, ніж біля інших жінок. Але вони не затримались, щоб перевірити справжній

стан її здоров'я, але щоб сказати щось, навіть дорікнути їй.

– Щадіть себе, вам всього 30 років, а вже народили шосту дитину. Це ж ваша молодість. Такі роки... А що думає ваш чоловік? Які його погляди? Чи не думаєте почати вживати абортивні засоби? Як чоловік думає прогодувати таку велику сім'ю? – запитав Надію заввідділом.

– Не переживайте. Дав Бог діти, дасть і на діти. Багатий той народ, в якому є багатодітні сім'ї, – рішуче відповіла жінка.

Лікар з червоним обличчям стояв ще хвилину біля Надії. Хотів почути, що вона скаже. Та Надія, немов у рот води набрала, мовчала, відчувши його негативне ставлення і навіть почувши насмішки інших жінок. Подумала, що, на жаль, і серед християн є Іроди, які вбивають ненароджених дітей, і її засуджують за те, що не хоче цього робити.

Заввідділом ще раз подивився на неї, співчутливо покивав головою і вийшов з палати. По обличчі Надії покотились сльози гіркоти, що були відповіддю на питання вченого інтелігентного лікаря. Дивним було для неї те, що той, хто був вибраний оберігати життя, радив їй, як його убити... Надія зняла вервицю зі спинки ліжка і почала щиро молитися, заспокоюючи свою душу.

Після обіду до жінок приходили рідні і знайомі, раділи з народження дитини, навіть квіти приносили, подарунки. До Надії чоловік не прийшов, а прибіг лише син Андрійко. Деякі жінки запитували в неї:

– Чому до вас не прийшов чоловік, а лише син?

Надія, усміхаючись, відповіла, стараючись оправдати чоловіка:

– Знаєте, в нас п'ятеро дітей, найменшому лише півтора року. Чоловік до того ж ще хворий. Дав би Бог здоров'я, все решта буде.

Через якийсь час Надія з дитиною виписалася з лікарні і повернулася додому. Ніхто її не поздоровляв і не вітав, лише чула насмішки і докори своїх односельчан та навіть родичів.

Через два тижні Надія звернулася до свого пароха, щоб охрестити хлопчика. Вона зі сльозами розповіла йому про байдужість людей, про народження шостої дитини. Священик, уважно вислухавши жінку, заспокоював її словами:

– Не забувайте Христових слів: "Журба жінці, коли має народити. А вродить дитятко – з радощів, що людина на світ народилася, вже й пам'яті про журбу немає" (пор. Ів 16, 21). Ви за діточок моліться, щоб були вони в Бога щасливі. Молитва матері має велику силу. А хлопчика охрестіть славним ім'ям св. Василія Великого, щоб він у майбутньому став його вірним послідовником.

о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ

СЛІД "ДОДАВАТИ", А НЕ "ОПУСКАТИ"

Одного разу до мене звернулася старша жінка зі запитанням, чому в нашій Божественній Літургії молимося не за всі потреби людей і Церкви. Став я тоді думати й гадати. Перевірив текст Служби Божої і дійшов до висновку, що там справді звертається майже вся увага на внутрішні потреби Церкви, а немає, наприклад, молитви за поган та іновірців. Отож, було б дуже добре доповнити наші літургічні звертання актуальними проханнями.

Згідно з приписами нашої Церкви тільки Синод єпископів має право щось опускати або додавати до тексту Божественної Літургії. Щодо "опускання", то наші владики вже зробили рішучий крок, що чітко видно у "Літургіконі", виданому у 1988 р. Наприклад, вони дали дозвіл з оправданих причин пропускати єктенію оглашенних. Зараз назрів час розглянути питання слушного додавання деяких прохань до св. Літургії, які слід подати як пропозицію тому ж самому Синодові.

Отож, не наше право міняти текст св. Літургії, але наше право і обов'язок пропонувати. Ось кілька прикладів таких доповнених прохань: *"За тих жінок, що роблять аборти, вживають контрацептиви і за тих, що оперуються, щоб більше не мати дітей, Господеві помолімся!"; "Щоб вони схаменулися, навернулися і покаялися і, по можливості, надолужували новими народженнями та покутними вчинками, Господеві помолімся!"; "За тих, що легковажать пересторогами сумління і Церкви щодо сороміцьких фільмів та інших засобів поширення неморалі і дозволяють на це іншим, Господеві помолімся!"; "За тих, що намовляють і похваляють незаконні шлюби і розлучення, Господеві помолімся!"; "За тих, що не пильнують молоді та дітей перед близькими нагодами до гріха та поширюють серед них позашлюбні стосунки, Господеві помолімся!"*.

Можна триматися однієї прохальної єктенії перед освяченням, а замість другої – зложити шість прохань на "подай, Господи" зі закликом "у Господа просім". От взірець такого прохального виклику: "За тих, що не допускають народження, за тих, що не шанують свого і чужого тіла, як храму Святого Духа, і за їх навернення у Господа просім". Отак матимемо оновлену і доповнену св. Літургію і гадаю, що ніхто не матиме причини до незадоволення. Не знаю, чи всім подобаються такі актуальні додатки до нашої Служби Божої, але вони набагато конечніші, як єктенія оглашенних.

А жінкам, які переживають за нашу Церкву, я би порадив разом із однодумцями звернутись з аргументованим проханням до літургійної комісії. Це питання літургістів, а не священиків, які не сміють нічого по-своєму змінювати. Сподіваюсь, що до наших літургістів не будуть відноситися слова пророка, які цитував Христос у св. Євангелії: "Мають вуха, та не чують", щоб часом вони не почули гіркої, але спасенної та такої актуальної й потрібної справи.

о. Василь ЗІНЬКО, ЧСВВ

МОЛОДЬ ЄВРОПИ НА МОЛИТВІ

На світлині: брати з Тезе у Лісабоні під час молитви.

Цьогорічна 27-ма європейська зустріч молоді, організована монашою спільнотою Тезе (Франція), відбувалася у м. Лісабоні з 28 грудня 2004 р. по 1 січня 2005 р.

Ми, паломники зі Львова, вирушили на цю зустріч 23 грудня. Наша дорога до португальської столиці пролягла через територію Угорщини, Австрії, Франції та Іспанії. Ми мали кількагодинні зупинки у Відні та Мадриді. Незважаючи на дуже велику віддаль – більше чотирьох тисяч кілометрів, – ми жили свідомістю того, що так само чисельно до Лісабону різними видами транспорту їдуть молоді люди з різних країн Європи, щоб поєднатися з нами у спільній молитві.

Напередодні цієї зустрічі Папа Іван Павло II у своєму привітанні закликав молодих прочан: "Будьте миротворцями, плекайте єдність у ваших рідних країнах!". Ввіряючи під покров Фатімської Матері Божої, Матері Христа і Матері Церкви, Папа благословив паломників і спільноту Тезе, а також усі християнські спільноти та родини Лісабону.

28 грудня вранці наша група була швидко розселена по парафіях. Слід сказати, що на цій зустрічі жоден паломник не жив у школі чи спортивному залі. Десять тисяч португальських родин прийняли 40 тисяч паломників із 34-х країн Європи. Увечері того ж дня в одному з павільйонів великого виставкового центру "ФІЛ" відбулася перша спільна молитва.

У своєму посланні "І настане мир", яке транслювалося також на FM-хвилі українською мовою, засновник спільноти "Тезе" бр. Роже згадав про численних молодих людей, які розуміють, що вони створені Господом не для пасивного життя, а для того, щоб готувати майбутнє спокою і миру. Інший аспект його послання – це потреба довіри Богові у внутрішній молитві, висловленій простими словами. Він сказав: "Ввіряючись Духові Святому, знаходиш дорогу, яка веде від тривоги до довір'я".

Бр. Роже наголосив ще раз, що хоч традиційно паломництво "Тезе" називається "європейським", "ми надаємо перевагу вбачати в ньому "паломництво довіри на землі". Кордони зникають, коли молоді люди стають ближчими один до одного завдяки св. Євангелію.

З 29 грудня до 1 січня вранці відбувались молитви у парафіяльному залі. Багато господарів разом із учасниками зустрічі ходили на спільні молитви як на парафіях, так і у павільйонах "ФІЛу". Бр. Еміль зі спільноти Тезе поділився своїми враженнями з учасниками: "Вперше на подібній зустрічі я бачив разом стільки людей різних поколінь: дітей, молодих людей, похилих віком". Після молитви молодь обговорювала у групах уривки зі згаданого листа бр. Роже.

Святкового піднесення та оптимізму молоді у Лісабоні в ті дні не бракувало. Це проявилося у співах національних пісень, жартах, щирих посмішках, спілкуванні різними мовами у міському транспорті. Місцева

преса присвятила чимало статей цій зустрічі. У щоденній португальській газеті "Diario de noticias" 28 грудня були опубліковані такі рядки: "Тезе змішує Лісабон жестикуляцією". Журналісти писали про те, як за п'ять днів вулиці столиці завоювала "нова мова – мова жесту". "Містом розплилося журчання молитви, яке породжує дух веселості та радості", "Тезе – це місце, де живе надія, простір для подиву" – так красномовно описували зібрання молоді кореспонденти згаданого часопису.

Прихід 2005 року за місцевим часом ми спільно з іншими паломниками зустріли біля парафіяльної церкви після спільної молитви. 1 січня ми рушили в довгу дорогу додому, яка була насичена новими враженнями. Ми побували в іспанському місті Барселоні на узбережжі Середземного моря, та відомому місті на воді – Венеції (Італія).

5 січня увечері ми щасливо прибули до Львова. Господь допоміг нам без перешкод подолати довгий шлях, щоб у крайній точці Європи молитися разом з багатьма молодими людьми за мир та ширення св. Євангелія по всьому світу, зокрема на нашій Батьківщині. Для цієї молитви, як сказав бр. Роже, було "достатньо кількох слів, навіть звичайних і простих, щоб повністю довірити Богові і свої страхи, і свої радощі".

Ігор МАНДРІВНИЙ

СПІЛЬНА КОЛЯДА НА РІЗДВО

З 6 по 9 січня цього року у Львові відбулася Всеукраїнська акція "Різдво разом!". Ідея її проведення належить адміністрації Українського католицького університету (УКУ) та Національного університету ім. І. Франка. Багато бажаючих відгукнулися на запрошення львів'ян, переважно це були студенти з Донецька, Сум, Харкова, Києва, Херсона, Миколаєва, Одеси, Луганська. Львів відвідало понад 1300 осіб, найбільше гостей було з Харкова – 600.

До обіду 6 січня львівські волонтери на вокзалі зустрічали гостей зі Сходу України. Частину гостей прийняли до себе працівники та студенти УКУ, львівські родини греко-католицьких парафій Львова (найбільше – парафія Різдва Пресвятої Богородиці на Сихові), а решту розмістили у військових казармах і студентських гуртожитках. Увечері понад 300 гостей пригощалися різдвяними стравами разом із Блаженнішим Любомиром та ректором о. Борисом Гудзяком у приміщенні УКУ.

На Різдво дзвони львівських церков запросили гостей на урочисті Богослужіння. Після цього студенти відвідали багато культурно-історичних пам'яток у Львові. Ввечері у соборі св. Юра вони зустрілися з Блаженнішим Любомиром.

8 січня у Національному університеті гості побачили виступ відродженого галицького ляльокового вертепу та послухали колядки у виконанні співочого гурту. Опісля вони поділилися своїми враженнями у книзі відгуків вертепу. Студентка Луганського національного університету Марина Бондаренко: "Ми бачили це вперше, було дуже цікаво. Ми навіть вирішили зробити так у себе вдома". Студенти Східноукраїнського національного університету ім. В.Даля з м. Луганська: "Львів – це казкове місто. Ляльковий вертеп – це казкове дійство. Дякуємо Заходу!". Сергій з Харківської юридичної академії написав: "Вертеп – файний! Львів – гостинний! Ми щасливі!".

Дарія КОВАЛЬЧУК

БОЖА ВОЛЯ

Лука забавлявся з іграшковими солдатиками у себе в кімнаті. Я ж, нарешті закінчивши порядкувати, присіла й відкрила Євангеліє. Хотіла зосередитися, аби уможливити контакт із Богом. Потихенько двері, що вели в коридор, прочинилися, і в шпарину просунулася голівка Луки:

– Що поробляєш, мамусю?

– Читаю Євангеліє.

Лука, лишень раз ковзнувши у своїх блакитних фетрових капцях по відполірованій підлозі, уже був поряд, усівся на килимі біля моїх ніг і рішуче мовив:

– Почитай і мені!

Я часто читала йому Святе Письмо для дітей.

– Це не твоя книжка, – пояснила. – Тобі почитаю трохи пізніше.

– Ні. Почитай мені зараз!

Отож-я почала поволі читати: "Як вам здається? Один чоловік мав двох синів. Звернувшись до першого, він мовив: "Піди, дитино, нині працювати у винограднику". Той озвався: "Піду, Господи", – і не пішов. Звернувшись до другого, сказав так само. А цей відповів: "Не хочу". Але потім, розкаявшись, пішов. Котрий з двох учинив волю батька?" (Мт 21, 28-31).

– Той другий, – відповів одразу Лука, не даючи мені закінчити.

Пізніше, якби заполонений іншою думкою, встав і повернувся до своєї кімнати. Незабаром почула, що наспівує пісеньку, почуту в садочку.

Декілька днів по тому, коли звечоріло, я приготувала вечерю і гукнула сина. Почула швидкі кроки у коридорі, і за хвилину Лука вже стояв у дверях.

– Прибери свою кімнату, поскладай забавки, незабаром повернеться татусь і сядемо вечеряти.

Лука невдоволено скривився:

– Мамо, ти ж знаєш, я увесь день бавився і дуже втомився. Мені не хочеться зараз складати забавки, зрештою, я ще й гри своєї не закінчив!

– Добре, роби, як хочеш.

За хвилину стіл було накрито і я пішла вимити своєму дитяті руки. Кімната була повністю прибрана. Лука саме підняв мале слоненя, що лежало неподалік вікна.

– Як же це? Адже ти казав, що не маєш охоти до порядкування!

– Так, – відповів Лука, зітхнувши. – Але знаєш, я схожий на того сина, про якого ми читали в Євангелії, і який сказав, що не піде працювати, але потім виконав Божу волю.

ДОБРАНІЧ, СИНКУ!

Повечеряли, і Лука пішов у свою кімнату, аби вкластись до ліжка. Зазвичай, як тільки встигав пірнути під ковдру, я підходила до нього, сідала на краю ліжечка, і починалася розмова...

Лука оповідав про всі події, які трапилися упродовж дня, про "відкриття", які встиг сьогодні зробити, про забавки і друзів. Але передусім, завдяки дружній атмосфері, яка панувала у нашій родині, ділився своїми проблемами, ставив запитання, повертався до певних епізодів минулого дня, щиро визнавав свої провини. Казав: "Якщо не розповім мамі про все, що сьогодні зробив, не зможу спокійно заснути".

Проте того вечора чогось навмисне отягався. І в мене не було особливого бажання підходити до нього для спільної молитви. Увесь день

вередував, дісталися мені від нього самі лише капості. Узяла зі столу гору тарілок, які треба було перемити, поклала у гарячу воду, насипала порошок. На поверхні з'явилися малі різнокольорові бульбашки і тріскали одна за одною.

Лука не відважувався мене покликати. "Добре, що відчуває свою провину, вранці попросить вибачення і буде поводитися чемніше..." – переконувала саму себе. Проте не давала спокою інша думка, яку намагалася прогнати якнайдалі: "Нинішнього вечора Лука потребує мене, як ніколи". Витерла фартухом руки і попрямувала у кімнату сина...

...Учора під вечір Лука, якому мій родич читав дитячу Біблію, прибіг до мене захеканий:

– Мамо, – сказав стурбовано.– Дядько прочитав мені дивну історію з Євангелія.

І не дочікуючись ознак зацікавлення з мого боку, почав швиденько, по пам'яті, цитувати почутий уривок, який був для нього незрозумілим: "Уранці, повертаючись до міста, Він зголоднів. Побачивши одну смоковницю край дороги, Він підійшов до неї, та не знайшов на ній нічого, крім самого листя, тож сказав до неї: "Нехай повік не буде з тебе плоду!" І негайно же смоковниця всохла" (Мт 21, 18-19).

У тому місці Лука, акцентуючи на слові "всохла", затримався, а оскільки зауважив, що дивлюся на нього запитливо, – мовив:

– А отже, Ісус карає тих, котрі не видають плодів!

Аби переконати його у цьому, ми разом пригадали ще багато прикладів про те, що Ісус дарує нам багато благодаті, але вимагає від нас якоїсь віддачі, щоб ми не уподібнювалися до смоковниці – буйної, прекрасної, зі соковитою зеленню, але без плодів, які могла б приносити. Такий підхід завдяки його дитячому, а відтак сильному почуттю справедливості, дуже йому сподобався, і він повернувся до своїх забав задоволений...

...Зараз лежав у ліжечку із широко розплющеними очима, закладеними під голову ручками, задивлений у темінь ночі. Я ледве бачила його у мороці, бо прийшла з освітленого коридору. Присіла на низькому кріселку біля його ліжка і відразу ж відчула полегшення. Емапація спокою, здавалося, йшла від подушки сина.

– Як почуваєшся, синку? – запитала тихенько.

– Зле, – відповів коротко. Але можливість порозмовляти зі мною, вочевидь, окрилила його.

– Чимось невдоволений?

– Так. Бо сьогодні було огидно... Запала довга мовчанка, упродовж якої, як мені здавалося, Лука подумки перебирає кожну хвилину минулого дня і робить із них звіт.

– Ох! – врешті важко зітхнув. – Коли б Ісус прийшов нині ввечері і глянув на мене, напевно б сказав: "Немає тут жодного плоду!".

Я мовчала, аби не спостеріг, що його щире визнання розсмішило мене.

– Але я, – вибухнув раптово, – викинув усе листя, і зараз з'явиться смоква.

Він вислизнув з-під ковдри і повис у мене на шиї.

– Добраніч, мамусю!

За хвилину вже знову лежав у ліжку. Я вкрила його ковдрою і ніжно погладила по чолі:

– Добраніч, синку!

(з книги "Родинні перехрестя" / Серія "Невигадані історії", Львів: Свічадо, 2003)

НЕ СТАЛО ВЕЛИКОГО ПАТРІОТА НА ЧУЖИНІ

17 грудня 2004 р. у французькому місті Люрді на 90-му році життя і 54-му році священичого служіння упокоївся у Господі ***о. Миколай Василь Прийма,*** *священик Апостольського екзархату УГКЦ для Франції, Швейцарії і країн Бенілюксу.*

Він народився 1 травня 1914 р. у с. Бачів Перемишлянського р-ну на Львівщині. Дитячі та юнацькі роки Миколи минули на рідній землі. Воював у лавах УПА, часто молився. Відчував у собі велику духовну силу, хоча смерть не раз заглядала йому в очі. У той час склав обітницю: якщо врятується у тому пекельному вогні війни, то стане священиком, а на честь Пресвятої Богородиці збудує храм. І він дотримався своєї обітниці перед Господом.

Після війни у 1946-1950 рр. навчався в Українській католицькій семінарії у Гіршбергу (Німеччина) та в Кулемборзі (Голландія), де 13 грудня 1950 р. був висвячений на священика архиєпископом Іваном Бучком.

Душпастирське служіння виконував у м. Тулузі (південна Франція). Був духовним опікуном українських робітників-емігрантів. З 1951 р. жертвенно служив парохом у відомому відпустовому марійському місці Люрді. Постійно організовував прощі до нього, особливо тоді, коли Україна стала незалежною державою. За його сприянням у Люрдській базиліці було збудовано "Вівтар України", а каплицю оздоблено іконами відомих митців. У 1970 році грамотою Верховного Архиєпископа Йосифа Сліпого був іменований його радником.

Завдяки добродійній підтримці українців з усієї діаспори, особливо з Канади і США, у Люрді був збудований український храм Успіння Матері Божої, який у 1982 р. посвятив Кир Мирослав Іван Любачівський. У цій церкві цей невтомний душпастир продовжував проповідувати любов до Бога і батьківщини серед українців на чужині. Він організовував душпастирські осередки, влаштовував імпрези з нагоди національних та релігійних свят. Вперше відвідав Україну після майже як півстоліття у 1994 р.

Свої поетичні здібності о. М. Прийма зумів проявити на чужині під псевдонімом "Микола Галичко". Його перша збірка – "Золотий міт" (1957), а згодом вийшли друком наступні – "Володарка Піренеїв" (1964), "На схилах гір Карпат і Піренеїв" (1975). У 1995 р. в Україні вперше була видана збірка його поетичних творів під назвою: "Молиться серце". Двохтисячолітньому ювілею християнства була присвячена обширна книга "Український мальовничий острів у чудодійному Люрді: Вибране" (2000 р.).

Останні два роки свого життя о. Миколай важко хворів. 5 січня 2005 р. тіло о. Миколая було привезено до його рідного села Бачів. Похоронну відправу 9 січня відслужив єпарх Стрийський Кир Юліан Ґбур у співслужінні з багатьма священиками і в присутності великої кількості вірних. Отець М. В. Прийма похований на сільському цвинтарі.

Вічна йому пам'ять!

МІСІОНАР

Український християнський часопис

Заснований у 1897 році
Засновники – Отці Василіяни

Реєстраційне свідоцтво
КВ № 5133 від 18.05.2001 р.

Головний редактор
о. Йосафат ВОРОТНЯК, ЧСВВ

Редакційна колегія:

о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ
о. Корнилій ЯРЕМАК, ЧСВВ
бр. Миколай МИКОСОВСЬКИЙ, ЧСВВ

Заступник головного редактора *Віра Арів*
Відповідальний секретар *Ігор Скленар*
Комп'ютерна верстка *Тараса Бродовича*

Адреса редакції:
м. Львів, 79019,
вул. Б. Хмельницького, 36,
Святоонуфріївський монастир Отців Василіян
тел./факс 72-46-94

e-mail: misionar@lviv.farlep.net

Підписано до друку 29.01.2005
Формат 70x100 1/16. Друк офсетний. Папір друк. № 1. Умов. друк. арк. 5,2. Умов. фарбо-відб. 5,7. Обл.-вид. арк. 5,0.
Зам.

Ціна договірна

Віддруковано з готових діапозитивів у Жовківській друкарні видавництва Отців Василіян "Місіонер".
80300, Львівська обл.,
м. Жовква, вул. Василіянська, 8

© Журнал "Місіонар", 2005

ЗМІСТ

Слово редактора 33
Наміри Апостольства молитви на лютий 34
Наміри Апостольства молитви на березень 36
К'яра Любік
"Слово життя" 37
Чесну Україну починаю із себе! 38
Папа Іван Павло II
Зостанься з нами, Господи 39
† Любомир
Бог миру нехай буде з усіма вами! 41
о. Ігор Яців
Благословили народного Президента 44
бр. Миколай Микосовський, ЧСВВ
Урочистість у древній Жовкві 44
брати Василіяни Михаїл і Лука
Василіянська станиця у Луганську 45
о. Корнилій Яремак, ЧСВВ
Реколекції у Підгорецькому монастирі 45
Тома Шпідлік, ТІ
Монаше життя згідно з переданнями отців Церкви 46
Твоєю дорогою є Христос! 48
о. Йосиф Будай, ЧСВВ
Реколекції (2) 50
Коротка повчальна історія 52
бр. Миколай Микосовський, ЧСВВ
Пияцтво – добровільне божевілля 53
Іван Павленко
Чи могла Монголія стати християнською? 54
о. Мелетій Батіг, ЧСВВ
І журба на радість обернеться 56
о. Василь Зінько, ЧСВВ
Слід "додавати", а не "опускати" 58
Ігор Мандрівний
Молодь Європи на молитві 59
Дарія Ковальчук
Спільна коляда на Різдво 60
Божа воля 61
Добраніч, синку! 61
Не стало великого патріота на чужині 63

● Передруки і переклади дозволені за поданням джерела.
● Редакція зберігає за собою право виправляти мову і скорочувати надіслані матеріали.

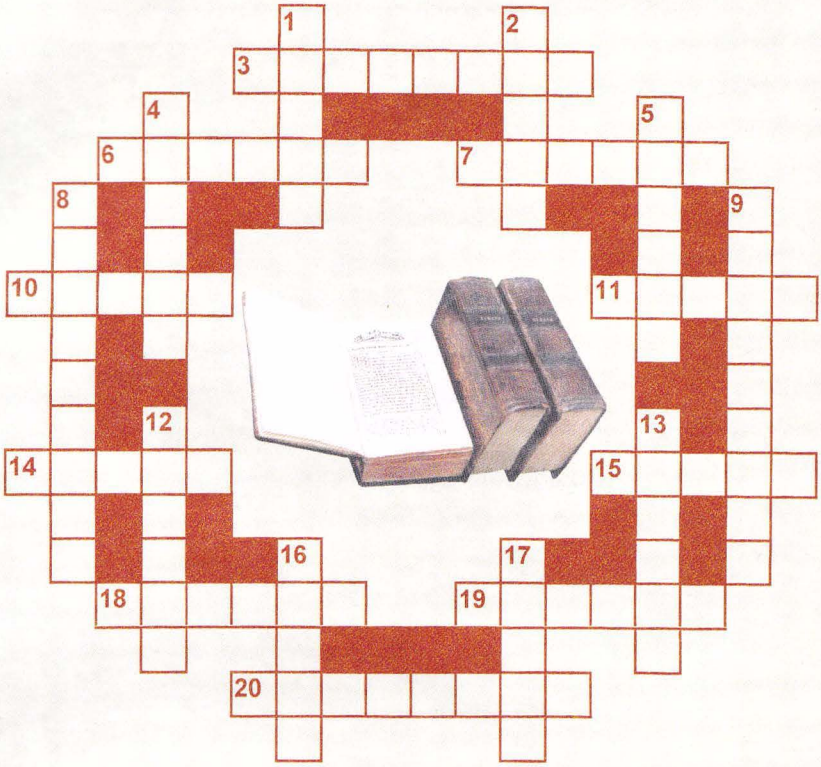

КРОСВОРД "Вислови святих"

(відповіді можна віднайти у книзі **о. Юліана КАТРІЯ, ЧСВВ "Перлини Східних Отців"**)

По горизонталі: 3. "Ніщо не діється без причини, ніщо не випадкове, все має в собі приховану ..." (св. Василій Великий). **6.** "Якщо тебе про щось питають, відповідай помірковано й покірним голосом, а як тебе не питають, мовчи. Нехай твоя ... має початок і кінець" (св. Василій Великий). **7.** "Якщо роз'ярений потрапить на лагідного, то діється те саме, якби гаряче ... занурити у воду" (св. Іван Золотоустий). **10.** "Я ношу хрест у своєму тілі! Хрест на моїй дорозі! Хрест у моєму серці, хрест – моя ... !" (св. Григорій Богослов). **11.** "На Церкву не перестають нападати, а вона перемагати. Чим сильніше на неї нападають, тим більше вона росте. Хвилі розбиваються, а ... стоїть непорушно. Хто нападає на Церкву, той погубить самого себе, а Церква стане ще сильнішою" (св. Іван Золотоустий). **14.** "Хто живе без Бога, неможливо, щоб мав щасливе ..." (св. Василій Великий). **15.** "Чеснота полягає у тому, щоб уникати зла, а чинити ...!" (св. Василій Великий). **18.** Один із розділів книги о. Ю. Катрія "Перлини Східних Отців" – "Наука і ...". **19.** "Як перо пише те, що бажає ..., так і проповідники Євангелія говорять те, що подає їм Дух Святий" (св. Василій Великий). **20.** Автор слів "Нічого великого не буває без спокус і випробування" – св. Григорій ... .

По вертикалі: 1. "Коли кортить тебе до якогось гріха, тоді подумай про той страшний суд Христа, в якому ... сидить на високому й величному престолі" (св. Василій Великий). **2.** "У пості перебуває ... Божий, а плоди його – святість, непорочність, довір'я до Бога, небесне царство, життя вічне" (св. Іван Золотоустий). **4.** "... – це духовна лікарня. Ті, що до неї приходять, повинні отримувати відповідні ліки, прикладати їх до своїх ран і тоді відходити" (св. Іван Золотоустий). **5.** "Шукання людської слави – це ... невір'я, браку побожності" (св. Василій Великий). **8.** "... – цариця чеснот – дуже скоро підносить людей у небесну височінь, вона найкраща заступниця" (св. Іван Золотоустий). **9.** "Боже ... завжди готове прийняти тих, які щиро каються" (св. Василій Великий). **12.** "Піст – вірний ... душі, вірний товариш тіла, зброя тих, що завзято борються, вишкіл для атлета" (св. Василій Великий). **13.** "Кожна чеснота має відповідну пору. Покора й влада, ... й потіха, поблажливість і сміливість, щирість і доброта, строгість, одним словом, – все" (св. Василій Великий). **16.** "Зноси, друже, прикрощі життя, як добрий воїн і борися згідно з приписом, щоб ти здобув ..." (св. Василій Великий). **17.** "... – корінь, джерело й мати всього добра" (св. Іван Золотоустий).

Склала Леся Штикало, м.Львів

Відповіді на кросворд "Колядки", вміщений у ч. 1 за 2005 р.:

По горизонталі: 5.Чоловік. 9.Вертеп. 10.Новина. 13.Зірка. 14.Хвиля. 15.Ніч. 16.Син.

По вертикалі: 1.Любов. 2.Зоря. 3.Діва. 4.Добро. 6.Йосиф. 7.Серденько. 8.Торжество. 11.Світ. 12.Біль.

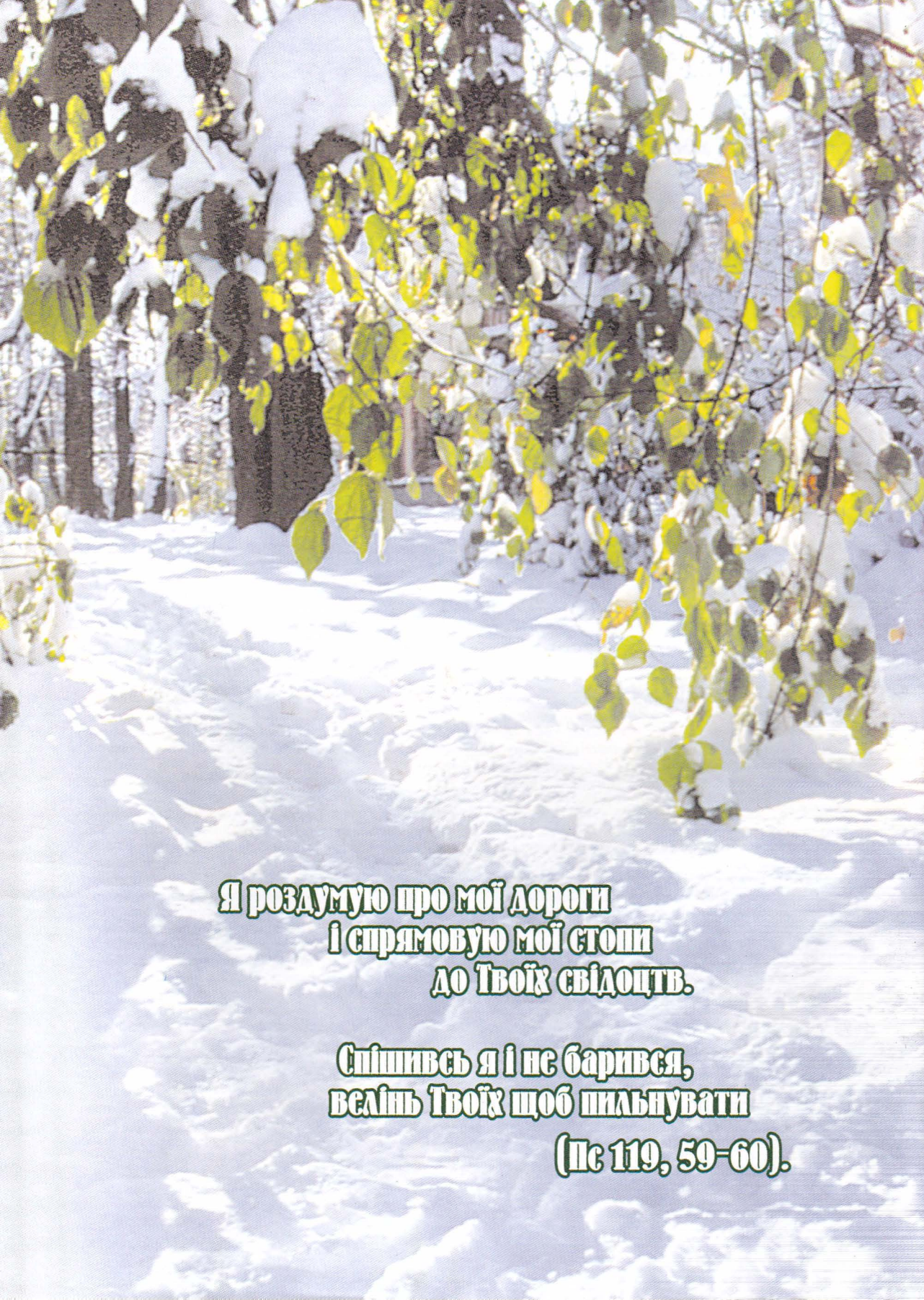

Я роздумую про мої дороги
і спрямовую мої стопи
до Твоїх свідоцтв.

Спішивсь я і не барився,
велінь Твоїх щоб пильнувати
(Пс 119, 59-60).